

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879

BASARABIJA SUKILO PRIEŠ SOVIETUS

MASKVA PASIUNTĖ NOTĄ RUMUNAMS

Antonescu prašo Hitlerį uždėti protektoratą

BUKARESTAS, Rumunija, labai rupi sovietų vyriausybei. gruod. 1 d. — Iš diplomatinio Jeigu dalykai ir toliau taip vystysis, tai Maskva negalės pasilikti indiferentiška Rumunijos atžvilgiu.

4 milijonai Besarabijos gyventojų negali pakęsti naujų valdovų ir nepajėgia prisitaikyti prie naujų gyvenimo sąlygų.

Sukilimo priežastimi yra visiška maisto stoka. Duona, bulvės, druskai, pienai ir kitiems reikalingiausiems produktams kainos yra tokios aukštos, kad nieko negalima nusipirkti. Sukilo darbininkai ir ukinkai, nes jiems viskas atimta, o už gaunamus pinigus absoliučiai nieko negali nusipirkti.

Visoj Besarabijoje truksta kuro medžiagos, o vaistų negalima gauti už didžiausius pinigus.

Rusų valdžia uždarė visus sienos perėjimo punktus, sustiprino pasienio sargybas ir neišleidžia jokios žinios iš Besarabijos.

LONDONAS, Anglija, gruod. 1 d. — Anglų vyriausybė turi žinių, kad sovietų ambasadorius Bukarešto įteikė Antonescu vyriausybei notą apie Rumunijos vidaus padėtį.

Sovietai pabrėžia, kad paskutinių dienų įvykiai Rumunijoje

Rusai pabrėžė, kad tvarkos palaikymas visoj rumunų teritorijoje ir ypatingai Dunojaus žemupyje yra viena būtinausių sąlygų geriems sovietų Rusijos ir Rumunijos santykiams.

BUDAPESTAS, Vengrija, gruod. 1 d. — Diplomatiški Vengrijos sluoksniai patyrė, kad Rumunijos diktatorių Antonescu paskutinėmis dienomis kelis kartus prašė Hitlerio, kad jis paskelbtų savo protektoratą Rumunijai.

Antonescu nesijaučia pakankamai stiprus suvaldyti "geležinę gvardiją", kuri kasdien vis labiau siaučia.

Antonescu nepasitiki savo kariuomene, nes joje yra daug fašistų. Ypatingai jaunesniųjų karininkų tarpe.

Sovietų armijos orlaivai skraidė visoj Moldavijos teritorijoje ir išmėtė atsisaukimus, kuriuose smarkiai puolė fašistinė Rumunijos tvarka ir Antonescu vyriausybė.

Tvirtinama, jog rusai ruošia savo kariuomenę Moldavijai patrinti.

ITALAI TRAUKIASI ALBANIJOS GILUMON

Graikai supa Argi-rokastro

ATENA, Graikija, gruodžio 1 d. — Graikų vyriausybės karo pranešimas sako, jog jų kariuomenė įsistiprino Pogradec mieste. Italų kariuomenė traukiasi visame fronte.

Fašistų vadai davė įsakymą trauktis į Elbasaną, kuris randasi 25 mylių atstumu nuo Tiranos, Albanijos sostinės.

Graikų kariuomenėi pavyko užimti kelis labai svarbius kalnagubrius prie Argi-rokastro. Netrukus graikai galės visiškai apsupti šį miestą.

Graikų ataka sulaikyta

ROMA, Italija, gruodžio 1 d. — Italai skelbia, kad jų kariuomenėi pavyko sulaikyti graikų puolimus. Labai daug padėjo naujai atvykusios italų divizijos.

Priešas bandė pulti italų pozicijas įvairiose Afrikos vietose, bet britų kariuomenė ir ten buvo atmušta. Ypatingai smarkiai nukentėjo britai prie Galabato.

Ko Hitleris nori iš Italijos

LONDONAS, Anglija, gruodžio 1 d. — Mussolini kelis kartus reikalavo iš Hitlerio didesnės paramos karui vesti. Šiuo reikalu abu diktatoriai niekad nesutardavo.

Dideli gaisrai Southamptone

BERLYNAS, Vokietija, gruodžio 1 d. — Vokiečių aviacija labai smarkiai bombardavo Southamptoną. Sukėlė tokių didelių gaisrų, jog jie matosi ko aiškiausiai kitoje kanalo pusėje.

Vokiečiai bombardavo miestą su gaisrą keliančiomis bombomis ir vartojo labai stiprią sprogstamąją medžiagą.

Chiappe užmuštas kovos metu

VICHY, Prancūzija, gruod. 1 d. — Vyriausybė oficialiai skelbia, kad naujai paskirtas Syrijos gubernatorius Chiappe tapo užmuštas, kai jo orlaivis įskrido į italų ir britų aviacijos kovos zoną.

Bekrintas Chiappe orlaivis pasiuntė pagalbos šaukiantį SOS, bet niekas jų negalėjo išgelbėti.

Kartu su Chiappe žuvo garso fransūzų lakūnas Guillau-met, kuris turėjo kelis skridimo rekordus.

HENRY WALLACE PAGERBTAS MEKSIKOJ

MEKSIKA, Sostinė. — Meksikiečių minios, kurių susirinko prie Sąjūnytu Valstybių ambasados pasveikinti atvykusį Henry A. Wallace. Šia proga pasinaudojo nacių agentai ir pradėjo šaukti: — Šalin Sąjūnytas Valstybes! Tegyvuoja Almazan! Policija išsklaidė apie 200 penktakojų. Kairėj matome ponį Wallace, Amerikos ambasadorių Josephus Daniels, kitą moterį ir pačioje dešinėj poną Henry A. Wallace.

Portugalai sulaiko svetimą aukšą

NEW YORK, N. Y., gruod. 1 d. — Ligi šiam metui kiekvieną savaitę Amerikos laivai atveždavo aukso trijų milijonų dolerių sumai. Aukšas plaukdavo iš įvairių Europos valstybių.

Pro Portugaliją aukšas budavo vežamas su Portugalijos banko žinia. Paskutinėm dviem savaitėm Portugalijos vyriausybė sulaikė aukso transportą. Du Amerikos laivai atplaukė visai be aukso.

Šis Portugalijos vyriausybės nutarimas sukėlė didelio susirūpinimo, nes manoma, kad jis yra surištas su kitais svarbiais politiniais nutarimais.

USA SKOLINA KINIJAI 100 MILIJONŲ

Amerikos paskola garantuota

WASHINGTON, D. C., gruodžio 1 d. — Paskolų tvarkytojas Jesse Jones paskelbė, jog kiniečiams duodama paskola yra garantuota. Bus importuojama į Sąjūnytas Amerikos Valstybes cinkas, volframas ir antimonijus už 60 milijonų dolerių. Ši medžiaga yra reikalinga karo pramonei.

Pusė paskolos eina pinigų stabilizacijai

WASHINGTON, D. C., gruodžio 1 d. — Prezidentas Rooseveltas šiandien paskelbė, jog vyriausybė leis Amerikos bankams suteikti Kinijai 100 milijonų dolerių paskola.

Budinga yra tai, kad paskola yra teikiama Čankaišekui tiksliai 24 valandoms praslinkus po Japonijos pripažinimo naujai sudarytos Wango vyriausybės.

MEKSIKOS NACIAI SAMDO KOMUNISTUS

Organizuoja demonstracijas prieš Wallace

MEKSIKA, sostinė, gruod. 1 d. — Policijai pavyko išaiškinti, jog Meksikos naciai užpildo labai daug bilietų į bulių kovą, kuri yra organizuojama Wallace pagerbti.

Naciai dalina bilietus Meksikos komunistams, kurie pasižadėjo suorganizuoti prieš Sąjūnytas Valstybes nukreiptą demonstraciją.

Meksikos vyriausybė padarė krata pas nacių ir komunistus. Pas komunistus rasta labai daug vokiškų mauzerių ir prieš Ameriką nukreiptos literatūros.

Wang yra japonų kariuomenės įrankis.

Pusė paskolintų pinigų eis Kinijos monetai stabilizuoti, o už antrąją pusę kiniečiai galės įsigyti reikalingos karo ir kitokios medžiagos Amerikoje.

100,000 dolerių už Wango galvą

CHUNGKING, Kinija, gruod. 1 d. — Čankaišeکو vyriausybė paskyrė 100,000 kinietiškių dolerių tam žmogui, kuris atneš Wang Cing Wei galvą.

Vyriausybė sako, jog Wangas yra krašto priešas, nes jis pasirašė sutartį su Kinijos priešais ir sutiko svetimai valstybei atiduoti dalį Kinijos teritorijos.

Čankaišėkas tvirtina, kad Wango pasirašyta sutartis su japonais neturi jokios juridinės reikšmės. Jis perspėja kitas valstybes, jog Kinijos vyriausybė nepripažinsianti sutarčių padarytų su Wang valdžia.

Užmušti 2 meksikiečiai ir 21 sužeistas

MEKSIKA, sostinė, gruod. 1 d. — Policija, norėdama apvalyti miestą nuo neramių elementų prezidento inauguracijos dieną, padarė krata komunistų centre.

Komunistai pradėjo vartoti ginklus ir užmušė vieną policijos karininką. Vėliau ir policija pavartojo griežtesnes priemones.

Ivyko susišaudymai su policija ir sostinės priemiesčiuose. Iš viso vakar buvo užmušti du žmonės ir 21 sužeistas.

Sostinės kariuomenė yra pasirošius padaryti intervenciją kiekvieniu reikalingu momentu. Meksikos ukinkai, sužinoję apie komunistų keliamus neramumus, pradėjo su ginklais traukti į sostinę.

Camacho priėmė prezidento priesaiką

MEKSIKA, sostinė, gruod. 1 d. — Naujai išrinktas Meksikos prezidentas, generolas Avila Camacho, šiandien priėmė prezidento priesaiką. Inauguracijos dieną sostinėj patuliavo Meksikos kariuomenė.

Prie prezidento rūmų sargybos buvo labai sustiprintos, nes policija turėjo žinių, jog fašistai rengėsi kęsintis prieš naujai išrinkto prezidento gyvybę. Henry Wallace, didelio diplomatų skaičiaus lydimas, dalyvavo iškilmėse.

Giedra ir šalta. Saulė teka 6:58 v. r., leidžiasi 4:20 v. v.

SOVIETAI ATĖMĖ LIETUVIŲ LAIVUS

Nusavino užsienij laikomas sąskaitas

KAUNAS, Lietuva, gruod. 1 d. — Sovietiški Justo Palckio komisari paske bė įsakymą, kuriuo nusavinami visi lietuviški bendrovių ir pavienių asmenų laivai.

Tas pats įstatymas sako, kad nusavinamas ir kitoks turtas, atitinkantis laivavystės bendrovių sąskaitas užsienij. Sovietų valdžia pasisavina teises, kurias bendrovės turėjo į apdraudus umas.

Už nusavintus laivus komisari pasižadėjo sumokėti, bet tie duos tiksliai 25% tikrosios aivo vertės. Kada ir kaip tie 25% bus išmokėti, valdžia nėsako. Ji tikrai pastebi, kad atlyginimo sąlygos bus vėliau nustatytos.

Komisari baus bendrovėjų direktorius

KAUNAS, Lietuva, gruod. 1 d. — Vietinės pramonės komisaras išleido įsakymą, kuriuo žada lausti įmonių direktorius už ilgą vagonų neišskrovimą.

Kai kurios pramonės įmonės gauna anglius ir durpes vagonais, bet vagonų išskrovimas labai ilgai užtrunka ir tuo padaro labai didelių nuostolių susiėkimo komisarijauti.

Buvo dedamos pastangos sutvarkyti šį reikalą gražiuoju, bet pramonės atsakomingi valdininkai nekreipė reikalingos dėmesį į perspėjimus.

Manoma, kad dabar, kai direktoriams grės pavojus, šis reikalas bus geriau tvarkomas.

LIETUVOS SPORTININKUS GRUDA Į RUSŲ ORGANIZACIJAS

KAUNAS, Lietuva, gruod. 1 d. — Palckio vyriausybė išakė uždaryti visas Lietuvos veikusias sporto organizacijas. Sporto organizacijų turtas perėjo valdžios žinion.

Geriausieji Lietuvos krepšininkai sugrįžti į sovietiską ir maksolišką sporto organizaciją "Kozuch". Šioje sovietiskoj komandoj paskirti žaisti pasižymėję sportininkai Andriulis, Šliupas ir kiti.

Paryžiaus studentai priešinsasi naciams

VICHY, Prancūzija, gruod. 1 d. — Petain vyriausybė paskelbė, kad Paryžiaus studentai maištaavo prieš nacių. Vokiečiai nubaudė labiau pasižymėjusius studentus.

Švietimo ministeris paskelbė, jog jam pavyko įtikinti vokiečius apie reikalą vėl atidaryti universitetą šventėms pasibaigus.

BERLYNAS, Vokietija, lapkričio 29 d. — Vokiečių vyriausybė labai susirūpinusi Italijos nelaimėmis.

Graikų pajėgumas sumušti geriausius Mussolini pulkus ir italų laivyno nuostolius Taranto bazėje, verčia susirūpinti civilinės ir karo valdžios atstovus.

Britų blokada Viduržemio jūroje italams daro tokius didelius nuostolius, kad vokiečiai nežino kuo gali italams padėti. Sustiprintas Anglijos bombardavimas yra didžiausia vokiečių parama Italijai.

Nacių laivas šaukiasi pagalbos

MIAMI, Fla., gruod. 1 d. — Laivyno radijas šiandien pagavo nuolat kartojamą pagalbos šauksmą, kurį siuntė nacių laivas Rhein, neseniai išplaukęs iš Tampico uosto, Meksikoje.

Kartu su juo išplaukė ir antras vokiečių prekybinis laivas, bet apie jį nieko nesigirdi. Rhein skundžiasi, kad jį seką karo laivai.

DUKARESTAS, Rumunija, gruod. 1 d. — Vyriausybė praneša, kad visi 30 "geležinės gvardijos" narių, kurie nužudė 64 politinius Rumunijos veikėjus, "nusižudė" buvusio gvardijos lyderio Codreanu laidojimo dieną.

Vyriausybė nepraneša "nusižudymo" smulkmenų, bet pabrėžia, kad laidotuvių metu nuotaka buvo labai neįdomi, nes žinia apie nusižudymą labai paveikė visus laidotuvių dalyvius.

VĖLIAUSIOS NAUJIENOS

— Graikų kariuomenė atmušė italus prie Leskovici. Graikams pavyko užimti svarbias pozicijas Kamijs ir Mokra kalnuose, šiaurinėj Pogradec pusėj.

— Prie Jugoslavijos ministerio pirmininko rūmų sprogo kelios bombos. Iš viso visam krašte buvo padaryti keli atentatai. Tvirtinama, kad atentus siundė daryti Italijos fašistams ištikimi elementai.

— Rumunijos fašistai, susirinkę Alba Julia mieste, prižadėjo kovoti, kol bus sugrąžinta Transilvanija. Kalbą sakė Antonescu.

— Francūzų gubernatorių siunčia didelius kariuomenės vienetus prie Siam sienos. Nori atimti apskrčius, kuriuos Siam kariuomenė paėmė.

— Hitleris nutarė visiškai prijungti Lotaringiją prie Vokietijos. Ją pavadino Westmark.

— Norvegijoje vokiečiai surado kelias siunčiamas radijaus stotis, kurios informuodavo britus apie visus nacių kariuomenės judėjimus.

Dėdė Amerikonas

Bronė M.—tė.

(Tėsinys)

Jaunavedžiams sustojus prie jungtuvų staliuko, vyresnioji vestuvių sesuo nusegė nuo Barboros galvos žalių rutų vainikėlį ir padėjo ant čionai esamos kėstutės. Abu jaunieji nušovė nuo savo pirštų žiedus ir sudėjo ant tos pačios kėstutės.

Toji kėstutė jau daugelį kam ejo tas garbingas pareigas ir buvo tikrasis liudytojas, kuri žinojo, kad ant jos gulys žalių rutų vainikėlis yra tikras Barboros skaistumo simbolis, o gulį auksiniai žiedai, tai tie pranašai, kurie turėjo būti viso jų gyvenimo ne tik liudytojais, bet ir jų ištikimybės saugotojais. Visus tuos skaistybės ir ištikimybės simbolius kunigas su šventu vandeniu pašventino ir paėmęs žiedus užmovė jiems ant dešinės rankos pirštų. Pašventintą ir palaimintą žalių rutų vainikėlį vyresnioji sesuo paėmė ir prisegė prie gražiai ir tvarkingai sušukuotų Barboros plaukų.

Sutuoktųjų iškilnėms besibaigiant kunigas jaunųjų viešai paklausė:

—Antanai ar sutinki Barborą imti už moterį ir ją visą am-

žiu mylėti ir su ja gyventi?

—Sutinku, — atsakė Antanas.

—Barbora, ar sutinki būti Antano žmona? Ar pasižadi ji mylėti, gerbti ir jo klausyti iki mirties?

Sutinku, — nedrąsiai atsakė Barbora.

—Girdite visą vestuvių liudininkai ir liudininkės, kad Antanas ir Barbora laisvu noru suėjo į stoną moterystės ir amžinai pasižadėjo vienas antrą gerbti ir mylėti, — kunigas tuos žodžius sakydamas kreipėsi į vestuvių dalyvius.

Jaunieji dar turėjo sudėti dešines rankas, o kunigas jas surišo savo stula, tai buvo ženklas amžinam gyvenimui.

Iškilnėms baigiantis, kunigas dar turėjo pasakyti pamokslą, nes to ypatingai norėjo senis Nemėksa ir užtai jam buvo jau sumokėta. Antanas pamokslą kaip ir nenorėjo, nes jisai gerai žinojo, kad kunigai tokius pamokslus labai brangiai skaito, o jiems iš tokio pamoksloto labai mažai naudos. Čionai Antanas nieko negalėjo padaryti ir turėjo tenkinti Nemėksos kaip savo uošvio reikalavimus ir norus. Vien tik tai kunigui Antanas turėjo sumokėti dešimt rublių, o už kitas visas apeigas 50 rublių, taigi, už visas tikybines apeigas Antanas kumkaičių klebonui sumokėjo 60 rublių. Nieko nepadaręs, jau ir patarė yra, kuri sako "Neturi pinigų — nesizėnyk".

Pasibaigus šiuo apeigoms, prasidėjo pamokslas. Pamokslų pasibaigus, baigėsi ir visos bažnytinės apeigos ir visi vestuvinių galėjo važiuoti namo. Namuose jie buvo labai nuširdžiai laukiami.

Pasakytas pamokslas nė į Antaną, nė į kitus vestuvinių kumkaičių klebonui sumokėjo 60 rublių. Nieko nepadaręs, jau ir patarė yra, kuri sako "Neturi pinigų — nesizėnyk".

Pasibaigus šiuo apeigoms, prasidėjo pamokslas. Pamokslų pasibaigus, baigėsi ir visos bažnytinės apeigos ir visi vestuvinių galėjo važiuoti namo. Namuose jie buvo labai nuširdžiai laukiami.

Pasakytas pamokslas nė į Antaną, nė į kitus vestuvinių kumkaičių klebonui sumokėjo 60 rublių. Nieko nepadaręs, jau ir patarė yra, kuri sako "Neturi pinigų — nesizėnyk".

Antanas palygino medicinos gydytojo uždavimą su tokiu kunigo uždavimu ir greitai priėjo išvadą, kad kunigas uždavio atžvilgiu stovį geriau. Žinant ir tai, kad medicinos gydytojai gyvena miestuose ir už viską jie turi mokėti, bet turį ir tą turi samdytis, o kunigai turi ne tik tai parapijonų pinigais pastatytas klebonijas, bet jie dar turi ir gerus ukius. Štai, kad ir šimkaičių klebonas, turį daugiau, kaip 20 dešimtinų pirmos rūšies žemės, o prie tiek žemės turėti dar tokį uždavimą tai jau ištikrų geras gyvenimas.

Vestuvių iškilnėms pasibaigus, visi vestuvinių pasipylė šventoriuje ir bemať atsiderė miestelyje, nes kiekvienas iš jų norėjo savo vestuvių seseriai nupirkti kokių nors dovanų, už taip vadintą vestuvių papuošalą — kaspiną. Daugiausia, žinoma, pirkto saldinių ir kitokių saldžių skanumynų, nes valgių ir gėrimų buvo užtektinai kaip pas Nemėksus, taip ir pas Naručius.

Tokiais atvejais krautuvinių, tai net varžybas daro, nes kiekvienas iš jų nori, kad vestuvinių elty pas jį pirkti. Antano vestuvės buvo žymios dar ir tuo, kad vestuvių dalyviai buvo turtingi ukinkai, todėl kiekvienas iš jų savo vestuvių seseriai (druškai) dovanų pirkto daug. Todėl visai suprantama, kad toks didelis žmonių skaičius, negalėjo sutipti vienoje krautuvėje ir turėjo išsiimti keliose krautuvėse.

Šimkaičių bažnyčios klebonui ir krautuviniams tokios vestuvės tai tikrai geras ir malonus dalykas, nes pirkėjai — pirmos rūšies. Vestuvinių greitai nusipirko tai, kas jiems buvo reikalinga, sutarkė savo išpuštus arklus, susėdė į vežimus ir nuskambėjo Alsos kaimo link. Tų vestuvių pasiūlėti buvo susirinkę ne tik mažo šimkaičių miestelio gyventojai, bet ir iš artimesniųjų apylinkių, nes visi girdėjo, kad vestuvės busiančios labai iškilmingos. Tais laikais į šimkaičių parapijonis prabanga labai veikė.

Ir šių dienų žmogui būtų visai miela ir malonu pasiūlėti tokias iškilmingas ir puošnias užkūpinkų vestuves. Visi šimkaičių miestelio gyventojai kreipėsi ypatingą dėmesį į gražų ir pulkų arklų išpušimą. Kuomet visi vestuvinių, išrikiavo savo arklus rinkoje, tai išrodė kaip koks pulkus karalienės pulkas. Vestuvinių visi susėdė į savo vežimus ir nuskambėjo Alsos kaimo link.

Važiavimas tai iš tikrųjų buvo nepaprastai įdomus ir gražus. Nors ir vėlybas buvo jau ruduo, bet oras buvo dar sauskas ir gražiai šviesė rudens saulutė, kaip tydiomis ir jinaį savo spinduliais norėjo pasifantauti Antano ir Barboros vestuvėms. Gražiausiai buvo tuomet, kuomet visi vestuvinių suvažiavo į šimkaičių mišką ir kuomet miško aidas ėmė kartoti arklų žvangimą ir įvairių skambalų garsų gaudesį. Visas as garsas miške susiliejo ir sudarė gražią kaimo vestuvių simfoniją.

Visai natūralu, kad vestuvinių irgi netylėjo, jie dainavo, šukavo ir visus tuos jų rikmus ir kikenimus šimkaičių miškas pakartojo. Kadangi nuo miško buvo netoli ir Alsos kaimas, tai tokiu būdu visą tą žvangėjimą ir vestuvinių šukavimus išgirdo ir namiškiai. Namuose visus vestuvinių, o ypatingai jaunuosius, buvo rengiamasi sutikti tuo iškilmingiausiu.

Kelias iš šimkaičių į Alsos kaimą netolimas — trys viorsiai, todėl važiuoti, o ypatingai vestuviniams, patalsius teis savo ir taip nebologą upą, tai buvo viepas malonumas.

Namiškiai išgirdę parvažiuojant vestuvinių nežinojo nei ką daryti, nei ko griežti, nes visi be paprasto džiaugsmo ir naturalios linksmybės buvo gerokai paragavę ir alkoholinių gėrų. Alkoholis, kaip žinome, energiją sužadina ne tik tai jaunimui, bet ir iš senių padaro vaikų. Abejiems namiškiams buvo didžiausias rūpestis, pas kuriuos jaunieji ir visi vestuvių dalyviai parvažiuos iš bažnyčios: pas jaunąjį ar pas jaunąją. Pradžioje buvo kaip ir susitarta, kad po šliubo jaunieji grįš pas jaunąjį, bet kadangi visų galvos buvo užimtos kitais svarbiais reikalais ir kitokiais klausimais, tai tas svarbus klausimas savo laiku ir nebuvo išspręstas. Tik tai jau važiuojant į šliubą, ir net po tėviškų palaiminimų, senis Nemėksa pasakė Antanui ir Barborai, kad po šliubo jaunieji turi būtina grįžti pas juos, nes jisai, kaip tėvas, norįs juos dar kartą pasveikinti ir suteikti savo tėvišką palaiminimą.

Antano tėvai tuo atžvilgiu buvo pastatyti į ypatingai nemalonią padėtį, nes jie visa širdimi tikėjo, kad vestuvinių po šliubo parvažiuos į savo namus. Taigi ir vieni ir kiti tikrų žinių neturėjo. Naručiai abejojo, kad pas juos po šliubo parvažiuos, nors ir nebuvo atėję pas juos griežikai, bet atsargos dėliai jie buvo ięgi pasirengę, savo vaikus pasitikti su duona, druska ir dviem stikleliais vyno.

Antanas, pasikalbėjęs su savo žmona, nusitarė jos tėvo ne-

pykinti ir pasakė vestuviniams, kad po šliubo jie važiuoja pas Nemėksus.

Nemėksai laukdami parvažiuojant jaunųjų paspuošė labai iškilmingai ir nepaprastai gražiai: seniai Nemėksos patys paruošė truputį duonos, mažą žiupsnelį druskos ir du stiklius savo gamybos vyno. Be to, Nemėksienė apsilviko savo senų ir puošniausių rubus, kurie toms apeigoms labai tiko ir pridavė ypatingą reikšmę.

Kaip tik tai suskubo viską paruošti, štai ir vestuviniai namuose. Kadangi Nemėksų sodyba buvo beveik pačiame kaimo gale, tai visas Alsos kalmas galėjo pasigėrėti ir pasigrožėti tokiomis puikiomis vestuvėmis. Kaip tik tai pajuto griežikai, kad vestuvinių jau netoli, bemať susirinko savo triubas ir išėję į tarpdurį laukė parvažiuojant. Taip visiems belaukiant ir vestuvinių jau pasirodė. Vestuviniams pasirodžius prie vartų, griežikai tuojau ėmė griežti patį gražų maršą. Tarpduryje tėvai stovėjo: su duona, druska ir vynu. Pagal Nemėksų tradicijas vaikams, grįžę iš bažnyčios, turėjo sveikintis katalikiškai, sakdami: "Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus".

Vežimas sustojo prie pat durų ir iš jo tuojau išlipo jaunieji ir artinosi prie laukiančių tėvų.

—Tegul bus pagarbintas Jėzus Kristus, — kartu pasakė jaunieji.

—Ant amžių amžinųjų. A-

men, — atsakė abu seniai. —Sveikinu jus, vaikeliai, įžengusius į stoną moterystės ir linkių geriausio jums gyvenimo. Prašome priimti iš mūsų vaišes ir stengtis visur ir visuomet būti gerais ir pavyzdiniais žmonėmis ir ukinkais.

Abu jaunieji paragavo jiems skirtų lauktuvių ir ypatingai skaniai išgėrė jiems skirtąjį vyną, nes bažnyčioje jie gerokai išvargę ir sušalę. Atlikus namų įžengiamąsias ceremonijas visi vestuviniai tuojau suėjo į vidų ir prasidėjo, nors ir reformuotos vestuvių apeigos. (Bus daugiau)

Garsinkitės "N-nose"

Mrs. A. K. JARUSZ

PHYSICAL THERAPY and MIDWIFE
6630 S. Western av.
Telefonas: HEMLOCK 9252
Kasdien nuo 10 v. ryto iki 7 v. vak.
Šeštadienį ir sekmadienį — i Sand Dunes, Central av. Beverly Shores, Ind. Tel. Michigan City 2799-R3.

AKIŲ SPECIALISTAI

DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS
Mano 20 metų praktikas
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akų įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akų aptemimo, nervuotumo, skaudamų akų karščių, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirenigia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiama į mokyklos vaikus. Kreivias akys atitaisomos.

VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. Nedėlioj pagal sutartį.
Oaugelyj atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip pirma.

4712 South Ashland Av.
Phone YARDS 1373

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Tel. Yard. 1829
Pritaiko Akinius Kreivias Akis Ištaiso

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
kampus Halsted St.

Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Nedėliomis pagal sutartį

LIETUVIAI

GYDYTOJAI IR DENTISTAI
Amerikos Lietuvių Doktorų Draugijos Nariai

Phone CANAL 6122
DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street
Valandos nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir Nedėl. pagal sutartį
Rez. 6631 So. California Avenue
Telefonas Republic 7868

Ofiso Tel. Virginia 0036
Residencijos Telefonas BEVERLY 8244
Jeigu neatšiepia, saukite BOULEVARD 1040

DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE

Ofiso Valandos: nuo 1—3 ir nuo 8—8:30 val. vakaro
Nedėlioj pagal sutartį

Dr. F. Pulsucki Le Van
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos kasdien 2-4 ir 6-8 vak.
1957 W. Garfield Blvd.
Cor. Damen. Hemlock 6699

A. Montvid, M. D.
West Town State Bank Bldg
2400 WEST MADISON STREET
Val. 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak.
Telefonas SEELEY 7330
Namų telefonas Brunswick 0597

DR. V. A. Šimkus
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
ir Akinų Pritaiko
3343 S. HALSTED ST.

DR. STRIKOL'IS

Gydytojas ir Chirurgas

Ofisas 4645 SO. ASHLAND AVE
Ofiso val.: Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 1 vak.
Nedėlioj pagal susitarimą
Ofiso Tel.: YARDS 4787
Namų Tel. PROSPECT 1936

DR. C. Z. VEZEL'IS

DENTISTAS

4645 So. Ashland Ave.

arti 47 Street
Telefonas YARDS 2246
Valandos nuo 9 iki 8 vakaro
Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2808 West 63rd St.

VALANDOS: 2-4 popiet ir 7-9 vakaro, trečiadieniais ir sekmadieniais pagal susitarimą
Telefonas HEMLOCK 7899
Namų Tel. VINCENNES 5272

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

Tel. Hemlock 5849

Dr. Peter T. Brazis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6757 S. Western Ave.

VALANDOS: 1 iki 3 ir nuo 7 iki 9

DR. A. JENKINS

(Lietuvis) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2500 West 63rd Street

Ofiso valandos: nuo 1-4 ir nuo 7-9 val. vakaro ir pagal sutartį
Ofiso Tel. PROSPECT 6737
Namų Tel. VIRGINIA 2421

DR. Margeris

3325 So. Halsted St.

Valandos: nuo 10 r. iki 2 popiet ir nuo 6 iki 8 vakaro
Sventadieniais tik susitarus
Phone YARDS 7299

Tel. Office Wentworth 6330

Rez. Hyde Park 3395

Dr. Susanna Slakis

Motery ir vaikų ligų gydytoja

6900 So. Halsted St.

Valandos 1-4 po pietų, 7-8 vak.
išskyrus seredomis ir subatomis.

KITAUAICIAI

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Gera lietuviams zinomas per 39 metus kaip patyręs gydytojas chirurgas ir akušeris.
Gydo staigas ir chroniškas ligas vyrų, moterų ir vaikų pagal naujausius metodus X-Ray ir kitokius elektrinius prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija
1034 W. 18th St., netoli Morgan St.
Valandos nuo 10-12 pietų ir nuo 6 iki 7:30 val. vak. kiekvieną dieną išskyrus šeštadienio vakaro ir nedėliomis.
Tel. CANAL 3110
Rezidencijos telefonai: Superior 9454 ar Central 7464

Dr. Charles Segal

OFISAS

4729 So. Ashland Ave.

2-ros lubos
CHICAGO, ILL.
OFISO VALANDOS
Nuo 10-12 val. ryto; nuo 2 iki 4 val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 val. vakaro. Nedėliomis nuo 10 iki 12 valandai dieną.

Phone MIDWAY 2880

Telefonas YARDS 0994

Dr. Maurice Kahn

4631 SOUTH ASHLAND AVE.

Ofiso valandos
Nuo 10 iki 12 diena, 2 iki 3 po pietų, 7 iki 8 val. Ned. nuo 10 iki 12
Rez. Telephone PLAZA 3200

ADVOKATAI

K. P. GUGIS

ADVOKATAS

Miesto ofisas—127 N. Dearborn St.
Kamb. 1431-1434-Tel. Central 4411-2
Namų ofisas—3323 So. Halsted St.
Valandos vakarais nuo 6 iki 8:30
Telefonas YARDS 0818
Ketvirtadieniais ir Sekmadieniais —pagal sutartį

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS

7 So. Dearborn St.

Room 1230
Ofiso tel. CENTRAL 1824
Namų tel.—Hyde Park 3396

VYTAUTAS TARUTIS

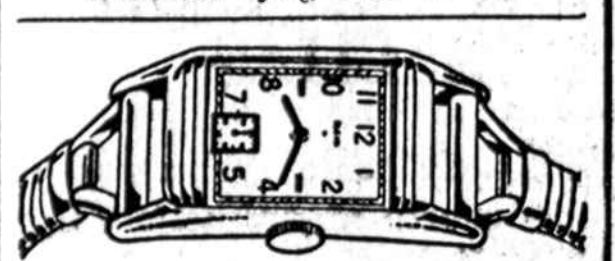
ADVOKATAS

3133 SO. HALSTED STREET

Tel. CALUMET 6877
Val. 11-2 diena ir 4-3 vakaro
134 N. LA SALLE STREET
Room 2014 Tel. STATE 7572
3149 SO. HALSTED STREET
Tel. VICTORY 2679

Pirkite tose krautuvėse, kurios garsinasi "NAUJIENOS"

BUDRIKO RADIO PROGRAMAI
W. C. F. L. 970 k. nedėlios vakare, 5:30 iki 6:30 P. M.
W. H. F. C. 1420 k. ketvergo vakare, 7 valanda.
W. A. A. F. 920 k. kanarkos, nedėlios rytą, 9:30 A. M.

DIDELIS PASIRINKIMAS LAIKRODĖLIŲ
po \$9.95 ir aukščiau.

RADIOŠ po \$9.95 ir aukščiau. Išmokėjimais.

Rašomos Mašinėlės, Elektrikinės Ledaunės, Skalbyklės, Rakandai, Pečiai, Karpetai.

Akių daktaras lietuvis, visados randasi krautuvėj dėl priskirimo akinų.

JOS. F. BUDRIK, INCORPORATED
3409-21 S. Halsted St.
Dėl jūsų radio pataisymo, saukite YARDS 3088

CRANE COAL COMPANY

5332 So. Long Avenue

Telefonas PORTSMOUTH 9022

POCAHONTAS Mine Run iš geriausių mainų, daug dulkų išimta \$7.65

Perkant 5 tonas ar daugiau.

Sales Tax ekstra.

BLACK BAND LUMP \$9.50

HOUSEHOLD LINENS PATTERN 2679

No. 2679—Išsiuvinėjimai abrusams

NAUJIENOS NEEDLECRAFT DEPT., No. 2679
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Čia įdedu 10 centų ir prašau atsiųsti man Pavyzdį No.

Vardas ir pavardė.

Adresas.

Miestas ir valstija.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

John F. Eudeikis

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

AMBULANCE

DIENĄ IR NAKTĮ

Visi Telefonai YARDS 1741-1742

4605-07 So. Hermitage Ave.

4447 South Fairfield Avenue

Telefonas LAFAYETTE 0727

Dykai koplyčios visoje Chicagos dalyse

Klausykite mūsų radio programų Antradienio ir Šeštadienio rytmečiais, 10:00 val. ryto iš W. H. I. P. stoties (1480 K.) su FOVILU SALTMIERU.

Laidotuvių Direktorai

NARIAI

Chicago, Cicero
Lietuvių Direktorijų Asociacijos

Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

ALBERT V. PETKUS
4704 So. Western Avenue Phone LAFayette 8024

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 Lituanica Avenue Phone YARDS 4908

ANTHONY B. PETKUS
6812 So. Western Ave. Phone GROvehill 0142
1410 South 49th Court, Cicero Phone Cicero 2109

J. LIULEVICIUS
4348 S. California Avenue Phone LAFayette 3572

P. J. RIDIKAS
3354 So. Halsted Street YARDS 1419

I. J. ZOLP
1646 West 46th Street Phone YARDS 0781

S. P. MAZEIKA YARDS 1138
3319 Lituanica Avenue YARDS 1139

LACHAWICZ IR SUNUS
2314 West 23rd Place Phone CANal 2515
SKYRIUS; 42-44 East 108th Street Tel. Pullman 1270

:-: PITTSBURGH'O NAUJIENOS :-:

IŠ S.L.A. 3-ČIO APSKRIO SUVAŽIAVIMO PITTSBURGHE, PA.

**Reikalauja Sutvarkyti "Tėvynės" Redaktorių; Delegatai
Kritikavo P. T., Kad Ji Nesuvaldo Jurgelionį; Pri-
ėmė Rezoliuciją Prieš Lietuvos Okupantus; Kalbėjo
Svečias Iš Lietuvos Adv. Stasys Gabaliauskas.**

S. S. PITTSBURGH, Pa. —
Lapkričio 24 d., Lietuvių Pili-
ečių svetainėje įvyko SLA 3-čio
apskričio kuopų metinis suva-
žiavimas, kuriame dalyvavo a-
pie 16 kuopų su 53 delegatais.
Suvažiavime kalbėjo J. K. Ma-
žukna, SLA vice-prezidentas,
Susivienijimo reikalais, taip pat
buvo atsilankę į suvažiavimą
ir neseniai atvykę iš Lietuvos
krikščionių demokratų darbuo-
tojas adv. St. Gabaliauskas, ku-
riam pavyko išvažiuoti iš Lie-
tuvos kaip Amerikos piliečiui.
Jisai savo akimis matė kaip
Lietuva buvo okupuota.

Svečias labai nuosakiai ir gy-
vais vaizdais nušvietė dabartinę
Lietuvos padėtį. Baigdamas
kalbą pareiškė įsitikinimą, kad
Lietuvos nepriklausomybės at-
statymas yra demokratijų lai-
mėjime ir diktatūrų griuvime.

Suvažiavimas su atyda iš-
klaušė svečio kalbos ir paba-
ius kalbėti visi karštai plojo
kitą kartą parašysiu plačiau a-
pie p. Gabaliausko kalbą.

Barė P. T. Kad Nesutvarko
Jurgelionio.

Suvažiavimas gana daug lai-

ko pasvėntė apkalbėjimui "Tė-
vynės" redaktoriaus Kl. Jurgel-
ionio šmeižimo Pildomosios
Tarybos narių ir pavertimą
SLA organo į "Jurgelionio or-
ganą" ir atsitolinimą "Tėvynės"
redaktoriaus nuo SLA reikalų.

Jurgelionio reikalu daug dele-
gatų ėmė balsą ir jį smerkė,
bet nepasigailėjo kritikos ir pa-
čiai Pildomajai Tarybai, kad ji
negali ar nenori sutvarkyti "Tė-
vynės" redaktoriaus ir leidžia
jam savotiškai šeiminkauti or-
ganizacijoj.

Diskusijose buvo prisiminta
Bagočiaus, Viniko ir Gugio in-
cidentai, kur "Tėvynės" redak-
torius juos atskirai po vieną
šokdino ir moraliai terorizavo,
o P. T. vis tame reikale nieko
nėra darius suvaldyti įsismar-
kavusį redaktorių, kuris tokiu
savo elgesiu daro organizacijoj
daug nesmagumo ir netvarkos.

Pažymėtinas faktas, kad su-
važiavime nesirado nei vieno
delegatų, kuris būtų užstojęs
"Tėvynės" redaktorių. Buvo
priimta vienbalsiai rezoliucija,
kurioje reikalaujama, kad P. T.
"sutvarkytų" p. Jurgelionį.

Rezoliucija Prieš Okupantus.

Buvo priimta vienbalsiai re-
zoliucija prieš Lietuvos okupa-
ciją. Apskričio Valdyba seka-
miems metams didžiojoje pa-
lėiko senoji, su kai kuriomis iš-
imtimis: buvęs apskrėčio pirmi-
ninkas J. P. Milleris dėl ligos
legalėjo dalyvauti suvažiavime
ir palaikyti kandidatūrą, tad
pirmininku buvo išrinktas Po-
vlas Dargis, o išdininkas K.
ankunas pralaimėjo J. Virbie-
čiui. Sinkumo pralaimėjimas ga-
bus tame, kad jisai bandė pre-
šintis rezoliucijai, kurioj buvo
smerkiama Lietuvos okupantai.
Buvo pasikeitimų Komisijose,
bet jie įvyko dėl to, kad kai ku-
rie kandidatai nepalaikė kandi-
datūros.

Sekantis suvažiavimas nutar-
ta laukti Aliquippa, Pa. Suva-
žiavimui pasibaigus vietinė SLA
104 kp., buvo surengus šaunią
vakarienę. —Reporteris

SLA 3-čio Apskričio Protesto Rezoliucija

Smerkia Lietuvos Okupantus.

SLA 3-čias Apskritys savo
kuopų metiniam suvažiavime,
laikytam lapkričio 24 d., 1940
m. Lietuvių Piliiečių svetainėje,
1723 Jane St., S. S. Pittsburgh,
Pa., ėmė apspasvintumui dabarti-
nės Lietuvos padėtį ir pareiškė:
Kadangi Lietuvos valstybės
šių metų (1940 m.) birželio 15
d. buvo okupuota Sovietų Rusi-
jos kariuomenės, sulaužant
visas sutartis kokios buvo pa-
darytos tarpe Sovietų Rusijos
ir Lietuvos, kur buvo garantuo-
jama Lietuvos Nepriklausomy-
bė;

Kadangi Lietuvos piliečiai
buvo verčiami balsuoti už kan-
didatus, parinktus imperialisti-
nės Rusijos komisarių ir grasi-
nami raudonarmiečių durtu-
vais;

Kadangi balsavimai įvykė lie-
pos 14 ir 15 d.d. Sovietų Rusi-
jos kariuomenės aktyvaizdoj,
svetima rankai diriguojant, y-
ra tautos valios falsifikacija ir
uzurpacija lietuvių tautos teisų
ir suverenumo;
Todėl mes, ištikimi Suvienuytų

Amerikos piliečiai,
kuopų atstovai, giliai atjausda-
mi Lietuvos padėtį, griežtai pro-
testuojam prieš Sovietų Rusijos
smurto žygius prieš taikingą
Lietuvą ir jos įjungimą į So-
vietų Rusiją, panaikinant Lie-
tuvos Nepriklausomybę ir mes
nepripažįstam Lietuvos oku-
pantų valdžios;

Taip pat mes pasizadame ko-
voti už atstatymą nepriklausomo
ir demokratinės Lietuvos
valstybės ir gelbėti visais gali-
mais būdais Lietuvos žmonėms
atsikratyti okupantų jungo ir
atsteigti demokratinę ir nepri-
klausomą Lietuvą.

Lai Gyvuoją Nepriklausoma
ir Demokratinė Lietuva!

SLA Darbuotojos Biznyje

P. Količienė ir P.ia Triška.

N. S. PITTSBURGH, Pa. —
SLA darbuotojos moterys ne-
tik su vyrais lenktyniuoja or-
ganizacijos darbuose, bet nen-
sileidžia jiems ir biznyje. Rei-
kia pasakyti, kad tiek Susivie-
nijime, tiek biznyje jos turi ge-
ro pasisekimo.

Viena iš tų mūsų darbščiujų
SLA darbuotojų, tai yra gerb.

V. J. Količienė. Jau yra įėjus į
restorano biznį, kuris randasi
mūsų lietuviškoje Northsideje
ir yra žinomas vardu "The K.
B. Cafe", 1620 Beaver Ave., N.
S. Pittsburgh, Pa. Telefonas Ce-
dar 8883.

Količienės įstaigos viešas at-
darymas ("Grand Opening") į-
vyksta gruodžio 11 dieną ir ger-
biama p. Količienė kviečia visus
atsilankyti.

Mes iš savo pusės, linkime
darbščiajai SLA darbuotojai ge-
riausio pasisekimo ir tikimės,
kad ji nors biznyje budama
neužmirš ir SLA ir kitų lietu-
viškų reikalų.

—SLA Narys

Kita SLA Darbuotoja Bizny.

Per pereitą SLA 3-čio apskri-
čio suvažiavimą, kuris įvyko
lapkričio 24 d., S. S. Pittsbu-
rghe, Lietuvių Piliiečių svetainė-
je, teko sužinoti, kad ir kita
jauna SLA darbuotoja, Mrs. O-
na Triška, SLA 169 kp., iš Am-
bridge, Pa., sekretorė ir buvu-
sio SLA Seimo delegatė, irgi
yra įsigijus restorano biznį,
"Ann's Restaurant", 328 Beaver
St., Leetsdale, Pa. prie Ohio u-
pės Bulvaro.

Pasirodo, kad mūsų Ona yra
ne tik gera SLA darbuotoja,
bet sumaniai ir biznį veda. Lin-
kime ir jai gero pasisekimo.

Padėti Pinigai kas Mėnesį Prieš 11 d., neš Nuošimtį Nuo 1 Dienos

Turtas virš - - - - \$5,500,000.00

Atsargos fondas virš - - \$400,000.00

Dabar Mokame 3 1/2% Už Pa-
dėtus Pinigus. Duodam Pasko-
las Ant Namų 1 iki 20 mt.

STANDARD
FEDERAL SAVINGS

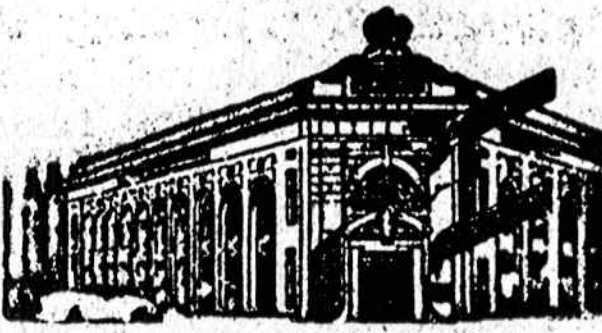
LOAN ASSOCIATION of Chicago

JUSTIN MACKIEWICH, Pres.

Val. 9 iki 4. Ser. 9 iki 12

Sub. 9 iki 8 vak.

Tel. VIRginia 1141

CHARTERED BY U. S.

GOVERNMENT

SAVINGS FEDERALLY

INSURED

4192 ARCHER AVENUE

KALĖDŲ ŠVENTESE APLANKYS LIETU- VIUS MAYVIEW PRIEGLAUDOJ

Lietuvių Piliiečių Draugijos
Klubo Moterų Auxiliary
Jau Ruošiasi Vizitui.

S. S. PITTSBURGH, Pa. —
Jau du metai kaip Lietuvių
Piliiečių Draugijos Klubo Mo-
terų Auxiliary rupestingai pasi-
darbuoja Kalėdų švenčių proga
palinksmint Pittsburgho miesto
prieuglaudoje, Mayview, Pa., e-
sančius lietuvių ligonis ir pa-
liegusius senelius. Kas metai
šioji moterų grupė surengia
prieuglaudos seneliams gražų
muzikalią programą ir kartu nu-
veža ir išdalina daugiau kaip
100 visokių dovanų.

Šiais metais mūsų darbščio-
sios moterys vėl ruošiasi May-
view senelius palinksminti, o
kad sukėlus reikalingų lėšų tam
kilniam tikslui, yra rengiamos
"Card Parės", atsišaukama į
draugijas ir panašiai. Reikia pa-
sakyti, kad Pittsburgho publika
nuoširdžiai paremia moterų kil-
nų darbą.

Viršminėtam tikslui mūsų
moterys surengė "Card Parę"
gruodžio 1 d., Lietuvių Piliiečių
svetainėje, 1723 Jane St., S.S.
Pittsburgh. Reikia tikėtis, kad

Pittsburgho lietuvių visuomenė
ir vėl šį darbą nuoširdžiai pa-
rėmė.

Rengėjos.

Senelių palinksminimo suren-
gimu rupinasi Moterų Auxiliary
Komitetas, susidedas iš: pirm.
Mrs. B. Pivarionienės ir vakaro
komisijos, Mrs. A. Marčiulaitie-
nės, Mrs. O. Norris ir Mrs.
Marčiukonienės.

Kada seneliams bus surengtas
programas ir kada bus vežamos
dovanos, apie tai pranešim vė-
liau, bet jei kas norite arba ga-
lėtumėte prisidėti su dovano-
mis, kreipkitės prie komiteto
pirmininkės Mrs. B. Pivaronie-
nės, 1426 Juniata St., N.S. Pitts-
burgh, Pa. Telefonas Cedar
7009. —Narė

PASTULOS ZIEMAI
ZEMIAUSIOMIS KAINOMIS
Čia Nereikia Cash

Rollē—100 ket. pėdų \$1.00
Skystas Stogams Cemen-
tas, (5 gal. ken.) gal. 35c
Wallboard-dideli šmotai, pd. 2c
Plasterboard, pėda 2c
Maliava, reg. \$1.95, spec. \$1.25
x6, speciali kaina, pėd. 3/4c
Cedriniai Postai (7 pėdų) 10c
Storm Sash, did. mierių. \$1.00
kaip yra
Taipgi Cementas, Smiltys, Zvyrai
NEREIKIA CASH
Apskaitliavimas DYKAI—
PRISTATYMAS DYKAI
ALBERT LUMBER
& SUPPLY CO.
3800 S. Western Ave.
Tel. LAFAYETTE 2101
Atdara kasdien 7 v. ryto iki 6
v. v., nedėliomis 8 v. r. iki 12
val. dienos.

VICTOR BAGDONAS
LOCAL & LONG DISTANCE
MOVING

Perkraustom formičius, pianus ir
visokius rakandus bei štorus.
Vežam į farmas ir kitus mies-
tus. Zema kaina. Musus darbas
garantuotas. Taipgi pristatom an-
glis ir visas miesto dalis.

3212 So. Halsted St.
Saukit Tel. VICTORY 0066

Phone Virginia 9780

Mykolas ir Elzbieta
RUDAUSKAI
HOLLYWOOD INN Prop.

Svetainę renduojam susirinki-
mams, parėms, vestuvėms ir vi-
sokiems parengimams.
2417-19 WEST 43RD STREET
Chicago, Ill.

SPECIALI
LIFE Pasiula
DENTAL PLATES
LIKE MONEY-BACK
GUARANTEE

ANT
Dantinių
PLEITU Garantuoti arba
pinigai grąžinami
10 mėnesių
užmokėti
VULCANITE PLEITAI \$9.50
Apriibotam Laikui Tik
• Druti ir Gyvi
• Ružavi Gumai
• Išrodo Naturalus
Be stogiuko, permatomi ir dali-
niai pleitai—Atėkite apskaitli-
avimui DYKAI.

PLEITAI
TASOMI
Taip \$1.00
Kad
Pleiti gami-
nami n u o
lepaudu gau-
ti nuo lėsi-
nių dantų.

Excel Dental Lab.
32 W. WASHINGTON ST.
Tel. DEARBORN 1470
Atdara vakarais—4 aukštas.

Pirkite tose krautuvėse, ku-
rios garsinasi "NAUJIENOSE"

Kiek Lietuviai Biznieriai
Gaus BIZNIO Prieš Šias
KALĖDAS?

CHICAGOJE yra netoli 100,000 lietuvių. Tai
cimant pagal statistines skaitlines, reiškia
mažiausia 20,000 šeimų.

Ir tas 20,000 šeimų dabar kartu su visa Chi-
caga ruošiasi prie Kalėdų švenčių.

Jie pirs Kalėdines Dovanas. Jie pirs ra-
kandus. Jie pirs drabužius, brangenybes.

Jie pirs 20,000 eglučių.

Tie lietuviai praleis gana daug pinigų.

Sakysime, jei kiekvienas žmogus išleis tik po
\$3. tai jau susidarys \$300,000.

Bet mes žinome gerai, kad bus praleista žy-
miai daugiau. Juk dovanos vienam asmeniui pa-
prastai pasiekia 10—15 dolerių.

Visai neperdedant galima sakyti, kad Chica-
gos lietuviai šiemetinių Kalėdų proga išleis mili-
joną, o gal ir daugiau dolerių.

Svetimantės firmos deda dideles pastangas
išsigarsinti ir pagauti kiek galint didesnę dalį to
biznio.

Ar jūs, lietuviai biznieriai, pilnai išnaudoja-
te progas patraukti tų lietuvių biznį pas save.

Lietuviai daug meliau eitų pirkti pas savo
žmogų, bet jie nori žinoti ką jūs galite jiems
pasulyti.

Neužtenka duoti jiems žinoti, kad jūs esate
bizny.

Duokite jiems žinoti, ką ir už kaip pigiai ir
kaip patogiai jų galite jiems parduoti.

Pirmiau lietuviai eidavo pas savus dėlto, kad
angliškai negalėdavo susikalbėti.

Dabar jie jau, kad nori susikalba ir svetim-
taučio biznieriaus kalba.

Dar liko laiko iki Kalėdų. Išnaudokite jį
pilnai. Gaukite stambią dalį lietuvių biznio.

IDĖKITE SAVO SKELBIMĄ Į NAUJIENAS.
Plačiausiai skaitomą lietuvių dienraštį—ir pasie-
kite didžiumą Chicagos lietuvių.

NAUJIENOS

DIDŽIAUSIAS LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

1739 South Halsted Street

Tel. CANAL 8500

MADOS

No. 4610—"Broliukui ir sesutei" ko-
stiumai. Miegos 2, 3, 4, 5 ir 6 metų.

Norint gauti vieną ar dau-
giau virš nurodytų pavyzdžių
prašome iškirpti paduotą blan-
ketę arba priduoti pavyzdžio
numerį pažymėti mierą ir aiš-
kiai parašyti savo vardą pa-
vardę ir adresą. Kiekvieno pa-
vyzdžio kaina 15 centų. Gali-
te pasiųsti pinigų arba pa-
to ženkleliais kartu su užsaky-
mu. Laiškus reikia adresuoti:
Naujienos Pattern Dept., 1739
So. Halsted St., Chicago, Ill.

NAUJIENOS Pattern Dept.
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.
Čia įdodu 15 centų ir prašau
siųsti man pavyzdį No. _____
Mieros _____ per kretingą
(Vardas ir pavardė)
(Adresas)
(Elkietas ir valstija)

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily Except Sunday by
The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street
Telephone CANal 8500.

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada
\$5.00 per year outside of Chicago
\$8.00 per year in Chicago
3c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 7th 1914 at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd 1879.

Naujienos eina kasdien, išskyrus
sekmadienius. Leidžia Nauji-
enių Bendrovė, 1739 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas Canal 8500.

Užsakymo kaina:	
Chicagoje — paštu:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Dviem mėnesiams	1.50
Vienam mėnesiui	.75
Chicagoje per išsiuntinėjus:	
Viena kopija	3c
Savaitei	18c
Mėnesiui	75c
Jungtinėse Valstijose, ne Chicagoje, paštu: (Atpiginta)	
Metams	\$5.00
Pusei metų	2.75
Trims mėnesiams	1.50
Dviem mėnesiams	1.00
Vienam mėnesiui	.75
Lietuvoje ir kitur užsieniuose:	
Metams	\$8.00
Pusei metų	4.00
Trims mėnesiams	2.50
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Maištas Besarabijoje

Amerikos žinių agentūra praneša iš Bucharesto, kad Besarabijoje, kurią Stalinas neperseniai „išvadavo“, prijungdamas prie Sovietų Sąjungos, žmonės suki-
lo prieš valdžią. Telegramoje sakoma:

„Kilo revoliucija tarpe 4,000,000 susovietintos Besarabijos gyventojų, sako diplomatinis pranešimas gautas čia šį vakarą, kadangi žmonės yra pasipiktinę maisto, kuro ir gyvulių trūkumu ir aukštomis kainomis.“

Kitas faktas, liudijantis, kad sovietų Besarabijoje dedasi kas nors nepaprasto, yra tas, kad šeštadienį buvo visai nutrauktas susisiektis tarp Rumunijos ir Besarabijos ir nė vienas žmogui nėbeleidžiama pereiti sieną.

Paminėtoje telegramoje iš Bucharesto sakoma, kad maištai Besarabijoje „pasklido visoje teritorijoje“. Daug esą užmuštų ir sužeistų.

Galima numanyti, kad tuos maištus Besarabijos gyventojai ėmė kelti, padrasinti pilietinio karo įvykiais Rumunijoje. Iki birželio mėnesio ta provincija buvo Rumunijos dalis, todėl sujungimas vienoje pusėje sienos palietė gyventojus ir kitoje sienos pusėje.

Besarabiją Stalinas pagrobė neilgai trukus prieš Lietuvos „išvadavimą“.

Padės „atsteigti tvarką“

Suirutę Rumunijoje, kilusi dėl to, kad dvi Rumunijos fašistų gaujos susinio vėr savęs, daro daug nemalonių vokiečiai. Nes Vokietija, gauda daugumą gasolino ir aliejaus savo karo mašinai iš Rumunijos. Jeigu pilietinis karas Rumunijoje prasitęstų kiek ilgiau, tai gali but sunaikinti aliejaus šuliniai, dirbtuvės ir geležinkeliai.

Hitleris, žinoma, stengsis Rumunijoje kaip galint greičiau atsteigti tvarką. O jei reikės, jam į talką ateis Stalinas, nes ir jisai yra suinteresuotas, kad toje Dunojaus valstybėje būtų ramu. Kuomet Rumunijoje žmonės šaudosi, tai nerimas kyla kaimyninėse šalyse. Viena iš tų šalių, Besarabija, dar tik prieš penketą mėnesių buvo prijungta prie Sovietų Sąjungos. (Besarabijoje jau prasidėjo dideli maištai.)

Iš Londono ateina žinia, kad sovietų ambasadorius Buchareste įspėjo Rumunijos valdžią, jogei Rusija yra labai susirupinusi dėl Rumunijos įvykių, ir jeigu pilietinis karas Rumunijoje nepasiliaus, tai Maskva negalės būti indiferentiška.

Vadinasi, bolševikai yra pasiryžę siųsti savo raudonąją armiją į Rumuniją, kurioje jau „daro tvarką“ nacių kariuomenė.

Betvarkydami Rumuniją, tuodu diktatoriai gali ir susibarti, nes kiekvienas jų nori pasiglemžti kuo daugiau. Jeigu Hitleris elgsis Rumunijoje taip, kaip Čekoslovakijoje, tai „draugui“ Stalinui nepaliks nieko. Bet kadangi pyktis jiems dviem šiuo laiku yra pavojinga, tai juodu, gal but, susiderės, kaip kad susidėrėjo dėl Lenkijos kailio.

Luis Companys pasmaugtas

Prieš kiek laiko buvo pranešta spaudoje, kad Ispanijos fašistų valdžia pasmerkė mirčiai ir sušaudė buvusį Katalonijos prezidentą, Luis Companys, kuris buvo pabėgęs į Prancūziją, bet kurį išdavė generolui Franco Vichy vyriausybė.

Meksikos laikraštis „Universal“ gavo žinią iš Ispanijos, kad Companys buvo ne sušaudytas, bet pasmaugtas.

Jam nužudyti gen. Franco budeliai pavartojo specialią prietaisą, vadinamą „garrote“. Tai plieninis kaspinas, priekaltas prie pagalo. Ši kaspina uždeda ant kaklo nuteistamjam ir veržia šriubu, iki žmogus nutrokšta.

Šią baisiai kankinantį žudymo įrankį „išrado“ šventoji Inkvizicija viduramžių laikais. Paskui „garrote“ nebuvo kurį laiką vartojama. Bet 1814 m., kai Ispanijoje buvo atgaivinta Inkvizicija, „garrote“ vėl įėjo

į madą ir buvo vartojama iki 1833 m. Buvęs karalius Alfonsas tuo „šventu“ įnagi galabydavo anarchistus.

Ispanijos respublika 1931 m. panaikino „garrote“. Bet gen. Franco, kuris su fašistų ir nacių pagalba respubliką sutriuškino, dabar ją vėl vartoja politiniams savo priešams žudyti.

„Universal“ sako, kad Ispanijoje kasdien nužudoma 20 žmonių.

APŽVALGA

MELAGIAI

Komunacių spaudoje porą kartų buvo rašyta, kad „Naujie-
nių“ skaitytojai gauna iš Lie-
tuvos laiškų, kuriuose esanti
giriama bolševikiška tvarka;
jie norėję tuos laiškus paskelb-
ti, bet „Naujienuos“ atsakiusi-
sios juos dėti. Tai yra melas.
Niekas „Naujienuos“ tokių
laiškų nėra rodes, ir mums ne-
teko girdėti, kad juos būtų kas
nors gavęs.

Begėdiškiausias iš visų ko-
munacių melagių, L. Prusei-
ka, paminėjo „naujienuos“ P.
Galski, kuris buk turis nesci-
niai atėjusį iš Lietuvos laišką
su geromis žiniomis apie pa-
lekinį „socializmą“. Mums
apie tai pasiteiravus, P. Gals-
kis pasakė:

„Jau penkeri metai, kai
nesu gavęs jokio laiško iš
Lietuvos. Nesuprantu, kaip
tiek žmonės gali šitokių da-
lykus prasimanyti.“

Bet komuniniai prasimanov
Meluoti ir apgaudinėti publiką
jie yra specialistai.

PASIGENDA „TAUTOS VADO“

Iš patikimų žmonių prane-
simų yra žinoma, jogei Lietu-
voje jau ir didelė dauguma
tautininkų nenori, kad grįžta
Smetonos režimas. Tarpe Lie-
tuvos emigrantų, esančių da-
bar įvairiose Vakarų Europos
šalyse, taip pat tik labai maža
dalelė dar laiko Smetoną „tau-
tos vadu“.

Bet Amerikos lietuvių tauti-
ninkų tarpe kai kurie dar vis
negali nusikratyti „vadizmo“
dvasios. Pavyzdžiui, „Dirva“
rašo, kad, jeigu „Prezidentas“
A. Smetona atvyktų į Ameri-
ką, tai tautininkai turėtų jį
priimti su didele pagarba.

Ji užmiršo, kad Smetona sa-
vo pareigas, kaip prezidento,
pavėdė Merkiui, išdumdams jį
užsienį. Ką su tomis pareigo-
mis padarė Merkys, jau visi ži-
no. Pagal paties Smetonos kon-
stituciją, jisai negali presiden-
tauti, budamas užsieniuose. O
kadangi jisai į tą vietą buvo
išsikveršęs smurto ir apgaulės
keliu, sulaužydamas savo prie-
saišką, tai Amerikos lietuvių
visuomenė neturi už ką jį gerbi-
ti.

„Dirva“ labai klysta, kuomet
ji sako:

„Bet jeigu katalikai ar so-
cialistai turėtų savo tokį as-
menį, jie dėtų didžiausias
pastangas jį į Ameriką par-
traukti.“

Ne, jie to nedarytų, bent
socialistai. Jeigu kuris nors iš
Lietuvos socialistų būtų pana-
šiu būdu įsirioglinęs į prezi-
dento kėdę ir paskui per eilę
metų būtų spaudęs ir išnaudo-
jęs Lietuvos žmones, tai Ame-
rikos socialistai būtų patarę to-
kiam užraptorui eiti šunims
šėko piauči!

STALINAS IR HITLERIS TIKRI PARTNERIAI

Kuomet energinga Graikijos
kova prieš italų ir anglų lai-
vyvų žygių Viduržemio juroje
sulaukė „ašies“ skverbimąsi į
Balkanus, tai Maskva pradėjo
vėl „bažytis“, kad ji „neprita-
ria“ Hitlerio ekspansijos pla-

nams Pietų Europoje. Ji nepa-
tarusi Bulgarijai dėtis prie
„ašies“ ir ji nevertusi Turkijos
kapituliuoti.

Yra lengvatikių, kuriems to-
kie veldmainingi Stalino pasi-
teisinimai apdumia akis. Todėl
ne pro šalį bus priimti kai ku-
riuos faktus iš netolimos pra-
eities.

Birželio mėnesį bolševikų
raudonoji armija okupavo Lie-
tuvą, Latviją ir Estiją. Tuomet
kai kurie žlibi liberalai, kurie
dar iki šiol nesupranta tikro-
sios sovietų imperializmo es-
mės, pradėjo šitą Maskvos
smurto žygį aiškinti tuo, kad
Stalinus norįs įsitvirtinti prie
Baltijos jūros su tikslu atkri-
sti nuo tos jūros nacius. Kaip
į tuos aiškinimus reagavo Mas-
kva?

Prieš mus guli Maskvos
„Pravdos“ numeris iš š. m. bir-
želio 23 d., kuriame yra įde-
tas šitoks „TASS“o praneši-
mas:

„Pastaruoju laiku, ryšyje
su sovietų armijų įžengimu
į Baltijos kraštų teritorijas,
uoliai platinama gandai, kad
prie Lietuvos-Vokietijos sienos
esą sukoncentruota ar
tai 100, ar 150 sovietų divi-
zijų, kad šitas sovietų armi-
jų sukoncentravimas esą iš-
šauktas Sovietų Sąjungos ne-
pasitenkinimu Vokietijos pa-
sisekinimais. Vakaruose, kad
jame atsispindi sovietų vo-
kiečių santykių pablogėjimas
ir kad jo tikslas esą padar-
yti spaudimą į Vokietiją.
Ivairūs šitų gandų variantai
yra kartojami pastaruoju
laiku kuone kasdien Ameri-
kos, Japonijos, Angijos,
Francijos, Turkijos ir Šve-
dijos spaudoje.

„TASS yra įgaliotas pa-
reikšti, kad visi štie gandai
yra aiški nesąmonė ir neati-
tinka tikrovės.“

Toliau ši oficialinė sovietų
telegamų agentūra sako, kad
Lietuvoje, Latvijoje ir Estijoje
esą ne daugiau, kaip 18—20 so-
vietų divizijų“ (t. y. tarp 300-
000 ir 400,000 raudonarmie-
čių), ir tęsia:

„Atsakomąsioje sovietų
sferose manoma, kad šitų
žioplių gandų sklėdėjai turi
tam tikrą tikslą — mesti še-
šėlį ant sovietų-vokiečių san-
tykių. Bet šitie ponai savo
slaptus norus piešia kaip pa-
tikrovę. Jie, matyt, nesuge-
ba suprasti to aiškaus fakto,

kad geri kaimyniški santy-
kiai, kurie susidarė tarp
SSSR ir Vokietijos, nepuoli-
mo sutarties pasėkoje, nega-
li buti sudrumstti kurstančiais
propagandomis prasimanymais,
kadangi tie santykiai yra
paremti ne laikiniais kon-
junktūros pobūdžio sumeti-
mais, O PAGRINDINIAIS
VALSTYBINIAIS SSSR IR
VOKIETIJOS INTERESAIS.“

Tai gi pati sovietų valdžia per
savo oficialinę telegamų agen-
turą savo spaudos organe pa-
reikšė, kad nuo 1939 m. rug-
pjūčio 23 d. (kai buvo pasira-
šyta Maskvoje nepuoliimo su-
tartis) santykiai tarpe Rusijos
ir Vokietijos yra tikrai drau-
giški. Kuomet rusai pagrobia
kokią nors teritoriją, tai ji da-
ro tai ne su kokiais nors blo-
gais tikslais prieš Vokietiją, o
kuomet naciai atlieka kokią nors

George G. Lazdauskas-Toliušis.

Jonas G. Gutenbergas

PENKI ŠIMTMEČIAI NUO RACIONALINĖS SPAUS- DINIMO SISTEMOS IŠRADIMO

(Tęsinys)

Spaustuvės išradimas įvyko
šešelyje ir vargingose gyvenimo
apstovose. Mažai kas dar tesu-
žinota apie tą magišką paslap-
čių kilmę. Istorikų tarpe dar
tebesiginčijama, ar spaustuvės
išradimas (pilnoj to žodžio pra-
smę) priklausio Gutenbergui ar
Lorensui Kosterui, — ar tatau
įvyko Vokietijoje, ar viso to
kilmės reikia ieškoti taip vadi-
namose Žemutinėse Valstybėse.
Istorijai dar tebėra nežinoma
smulkmeniška judumų rai-
džių išradimo data, — kokiame
mėnesyje toms raidėms buvo
surinktas pirmas Evangelijos
puslapis.

Visose Jono G. Gutenbergio i-
kurtose spaustuvėse atspausdin-
tose knygose nerandama jo var-
do. Spaustuvės tėvas reklamuo-
tis nenorėjo, jis velino sau likti
paslaptimi. O taip pat ir jo pa-
ties didesnė gyvenimo dalis yra
likusi šešelyje ir jo asmenybė iš
garsųjų asmenybių tarpo be-
veik išbraukta. Taip tai liko
mažai težinomas darbininkas,
kuris iliuminavo pasaulį. Pir-
masai spaustuvės suracionalini-
mo technikas ir konstruktorius
savo vardo nepalikio įspauto
jokioj knygoj, kas leidžia ma-
nyti, kad tatau jam buvo už-
drausta privileijuotoj žmo-
nių luomo, kuris visais laikais
vengė įvertinti naudinguosius ir
gabiuosius nusiusėjus...

Jei šiandienės kالبame apie
penktąjį spaustuvės šimtmetį ir
Joną G. Gutenbergą, tai tatau
istorik pasiremdami bešalčių
daromų surinktomis ir paškų-
tomis žiniomis iš padavimų jau
gerokai vėliau po jo mirties.
Rodos, tik pabaigoj XV šimt-
mečio (kiek galima rasti istori-
ko Karolio Alberto Seumano
n kronikose) buvo pradėtas
linksniuoti Jono Gutenbergas
vardas, kaip spaustuvės išra-
dėjo.

„1440 metais, Federiko III-jo
karaliavimo metu, pasaulis pa-
juto tą stebuklingąją žmonijai
naudą, kėda Jono G. Gutenber-
go, kuris išrado naują spaus-
dinamosios rašybos sistemą.“
— skaitome toje kronikoje.

Tiesa, tatau išradimas iš kar-
to buvo mažas, nepastebimas...
Spaudos vardas jau buvo atra-
stas, bet spauda tuomet buvo ne
paskiromis raidėmis renkama,
bet raidės buvo piaustytė piaus-
tomos ant tam tikrų švininių
lentelių, kurios gal buvo pana-
šios šiu dienų spaudos iliustra-
cijos būdai — giliaspaudėms bei
klišėms. Anas senasis spausdi-
nimo būdas duodavo begaliniai
daug darbo ir todėl labai bran-
giai kainuodavo, jei tu laikų
suada budavo daugiausia ranka
rašyta — rankraščių knygos. Gi

agresijos žygį prieš vieną arba
kitą savo kaimyną, tai jie da-
ro tai irgi be blogų tikslų prieš
rusus.

Šitie tikro draugiškumo san-
tykiai, sako Maskva, yra pa-
remti ne laikiniais sumetimais,
bet „pagrindiniais valstybiniais
Sovietų Sąjungos ir Vokietijos
interesais.“

Ar pagrindiniai tų dviejų
diktatūrų interesai nuo birže-
lio mėnesio iki dabar pasikeitė?
Žinoma, kad ne. Todėl yra ab-
surdas manyti, kad Stalinas da-
bar jau daro klūtis Hitleriui
Balkanuose.

Klūtis jiems abiem daro grai-
kai ir anglai, lupdami kailį
Mussoliniui.

Fašistų nepasisekimai padra-
sino bulgarus, jugoslavus ir
turkus. Hitleris ir Stalinas bi-
gi į tą širšių lizdą kišti savo
nosis.

palaidosiomis raidėmis visus
spausdinius jau buvo galima
rinkti rinkti į žodžius, saki-
nius ir puslapius, kuriuos at-
spausdinus ir išbarsčius į tam-
tikras duobes lentoje, — vė-
lomis pačiomis raidėmis rinkti.
Tasai darbas šiandien vadinasi
tipografija (vėliau iš jos yra gi-
musi linotipija — mašinos, ku-
riomis labai greitai renkamos
raidės knygų bei laikraščių
puslapiams). Toji tipografija
yra davusi tai, ką šiandien ma-
nomose, nežinotai, kad iš karto ji-
nai buvo mažutė... Mokinkimės
įvertinti mažus dalykus... Ma-
žutė yra didžiulio medžio skelė-
lė... Dažnai mes nematomė:
mindom tą vietą kurioje gludi
toji mažutė skelėlė. Kas žino
šioj valandoj kokia paslaptin-
gė skelėlė pasaulyje yra mindoma
neteisybės ir kariaujančių val-
stybių batais bei krauju laisto-
ma!

Gutenbergas — visų revoliucijų
vadų vadas, arba...

Verta pastebėti, kad toji ma-
žutė Gutenberg spaustuvė yra
buvusi pačiu svarbiausiu anuo
didžiojo istorinio žmogaus pro-
to emancipacijos judėjimo įsi-
kunijimu, vadinamu Reformaci-
cija bei Dvasiniu Žmogaus Už-
gimimu. Vienas mažas pasikei-
timas technikoje yra iššaukęs
didelį pasikeitimą žmonijos gal-
vojime ir širdyje...

Be abejonės, buvo ir atvirkš-
čiai. Tasai dvasinis žmogaus už-
gimimas yra davęs labai daug
pasikeitimų technikoje, žmoni-
jos santykiuose, valstybinėje
santvarkoje... Pasauliniai žino-
mas raskytos Spengleris, ir ki-
ti, yra pasakę, kad kiekvienas
išradimas yra išradamas savo
laiku ne vėliau, nei anksčiau.
Niekas neišrandama „taip sau“,
bet kad kiekvienas išradimas
bei pasikeitimas yra ištikimas
žmonijos sielos troškimų įpėdi-
nis.

Spaustuvės teveju palaidųjų
raidžių išradimas yra toks pa-
prastas, toks lengvas ir taip be-
galinai butinas, kad tiesiog nei-
stebėtis reikia, kodėl jis nebu-
vo šimtą kartų išrastas anksty-
besniais šimtmečiais! Raciona-
lus spaudos technikos budas
ankstybesniuose šimtmečiuose
nebuvo išrastas todėl, kad, grei-
čiausia, žmonija dar ne troško
turėti milijonus knygų ir lai-
kraščių. Tas pats ir su valstybine
santvarka. Ponai visur viešpa-
tavo todėl, kad tais laikais dar-
bininkai dar netroško būti vieš-
pačiai savo gerovės ir laisvės.

Dvasinis žmogaus užgimimas
suzadinio žmonių masėse kny-
gos troškimą; milijonų žmonių
rankos malda knygos; spau-
da priversta buvo transformuo-
tis, ir knyga po to pateko į vi-
sų tų alkanų butybių atkištas
rankas. Ir taip šiandien darbi-
ninkija, vienoje rankoje laiky-
dama knygą, antra ranka ku-
riasi sau teisingesnę tvarką,
kad netektų visą amžių badau-
ti ir pažeminti vergu būti. Bet
ne visos tos pakaitos iššaukė
dvasinį darbininko užgimimą,
bet dvasinis jo užgimimas iš-
šaukė tas pakaitas jo paties ge-
rovės, kuri buvo gudresniųjų ir
stipresniųjų iš jo pavogta...

Panašiai galima apibūdinti
garinę mašiną, elektros šviesą,
radio, lokomotorus, laivus, au-
tomobilius, orlaivius ir kitus
tarnaujančius žmonijos gerovei
dalykus.

Kur pirmiausia atsirado spauda,

šioji spaustuvės sukaktis, ku-
rią čia minime, yra tribultava.
Penki spaustuvės šimtmečiai
Europoje, keturi šimtmečiai is-
panų Amerikoje, trys šimtie-

čiai saksonų Amerikoje.

Naująjame Pasaulyje pir-
miausia spaustuvę išigijo Mek-
sika, ji buvusi atgabenta kokio
tai Don Antonio de Mendosa
pastangomis. Ir jei neapsirinku,
tai pati pirmoji ir seniausioji
toje meksikiečių spaustuvėje
atspausdinta knyga yra „Manu-
el de Adultos“, išleista 1540 me-
tais.

Iš kitos pusės, pasiremiant ži-
nomojo eurudito Gervasio de
Artimano tvirtinimais, Bodley-
nas (Oxford) languose figūra-
vo kaip pirmoji ne iberiškoje
Naujojo Pasaulio dalyje at-
spausdinta knyga, vardu „Psal-
mės“, išleista Cambridge, Mas-
sachusetts, 1640 metais.

Tenka apgailestauti, kad
spausdinių (didžiųjų spaus-
tų) savininkai, sukurę milijon-
us iš to darbininko išradimo,
nepastatys Jonui G. Gutenber-
gui didžiulio paminklo gražia-
sioje didmiesčio aikštėje, kaip
kad yra pratę pastatyti didie-
siems darbininkų išnaudojimo
ir suvaržymo apaštalam, kurių
darbo vaisiai — pralietas darbi-
ninkų ir darbo intelligentijos
kraujas ir prakaitas...

Pastatykite Gutenbergui pa-
minklą mes savo širdyse!

Apie Joną G. Gutenbergą dar-
bininkų organizacijos turėtų
suruošti po paskaitą, rašytojai,
redaktoriai ir žurnalistas turėtų
parašyti po straipsnį.

Prieš Gutenbergą knygą buvo
kuri kokia brangenybė, kaip
koks deimantas, pasiekiamas
tik pinigings ir minkštos ran-
kos... Kad gavus pasiskaityti
anuomet knygą, skaitytojas tu-
rėdavo atlikti ilgą kelionę, ko-
lei nuvažiuodavo arba raitas
nujodavo į artymiausią biblio-
teką, iki Universiteto katedros
kur ponas profesorius (kilęs iš
dvarininkų šeimos!) skaityda-
vo ranka rašytą ar peiliuku gra-
viruotą knygą apie Aristotelį
bei šv. Augustiną... Šiandien
knygą bei laikraštį spausdinant
tūkstančiai bei milijonai eg-
zempliorių, galima jau nusip-
erkti už kelis ar keliasdešimtis
centų ir net dykai pasiskaityti
galima gauti bibliotekose. Ran-
dasi kiekvieno męgstančio skai-
tyti žmogaus rankose, kišenėje,
pamatys bevartant spaudos pu-
slapius tramvajuje, vagonė, om-
nibuse, plažie ir kitur.

Kartais mane ima baimė, kad
dėl tokio didelio knygos ir lai-
kraščio atpigimo, žmonija vis
mažiau gali įvertinti pačią
spaudą, vis mažiau ją mylėti ir
gerbti. Kuomet spauda buvo di-
deliu medžiaginiu turtu, tai
taip pat ji buvo dideliu ir dva-
siniu turtu. Jei deimantai atpig-
ty tiek, kiek yra pigus smėlis,
— argi mums neatrodytų ma-
žesnė jo dangiška šviesa?

Ne! Ne! Mokinkimės knygą
ir laikraštį paminti ir įvertinti
taip kaip niekad, todėl, kad vi-
si iš tos knygos ir laikraščio
mokinamės patys ir kitus mo-
kiname. Deimantai, tiesa, kei-
ti ir viliojanti todėl, kad tik
turtingieji jais varžosi, bet jie
nėra gražesni už žvaigždes nak-
ties metu veltui šviečiančias vi-
siems vienodai virš mūsų gal-
vos beribės erdvės plotybės...

Stengtis padaryti taip, kad
knygą ir laikraštį šviestų kiek-
vienam, kaip tos žvaigždės nak-
ties metu šviečia kiekvienam —
visai mūsų planetai!

Gutenbergas — tų žvaigždžių
išradėjas, jis — visų reforma-
cijų ir revoliucijų vadų vadas,
arba įpėdinių įpėdinis... Dėku
jam, ir toks pat skarmalus
kaip ir jis, šiandien skaito kny-
gą ir laikraštį, kas pirm Gut-
tenbergo buvo tik turtingųjų
privilegija.

Po senos katedros mūro še-
šėliu stovi išblyškęs vienias
žmogus, ir siulo Tau, gerb. skai-
tytoju, kuone dykai šį laikraš-
tį...

Imk, nesigailėsi!
(GALAS)
Montevideo, Uruguay.

KORESPONDENCIJOS

New York, N. Y.

Lietuvių Šelpimo Komiteto atsišaukimas į lietuvius.

Į šauksmą pagalbos, kurį girdime ir be abejojimo vis dažniau girdėsime iš nukentėjusių nuo Europos tiranų ir karo lietuvių, New Yorke įsisteigę Lietuvių Šelpimo Komitetas nukentėjusiems nuo tiranijos ir karo lietuviams šelpiti.

Šis komitetas nėra ir nebus mūsų partijų ar srovių komitetas, jis neturi ir neturės jokios

politinės programos ir neužsiims jokia politika, bet rupinsis palaikyti gyvastis ir vilgti tu lietuvių, kuriuos vienokia ar kitokia tiranija sumindžiojo, nukariaudė ir pastatė pražuties pavojaus. Lietuvių Šelpimo Komitetas tiki, kad tokiu mielaširdystės darbu, kuris remiasi humanišku ir griežtu pasipriešinimu despotizmui ir tiranijai, Amerikos lietuviai šioj valandoj ir visuomet, kol toks darbas bus reikalingas, galės pasiekmingiausiai prisidėti prie lietuvių tautos gelbėjimo nuo pražuties.

Lietuvių Šelpimo Komitetas mato didelį reikalą tuoju rūpintis sušelpiti ir gelbėti nuo pražuties tuos lietuvius, kurie savo gyvastis gelbėdami pabėgo į svetimas šalis nuo bolševikų tirano Lietuvoje, tuoju rūpintis sušelpiti ir išsaugoti nuo bado, šalčio ir pražuties šeimas, moteris ir vaikučius tu lietuvių, kuriuos despotų tiranija yra ar bus nužudžiusi ar sukišusi į kalėjimus ar koncentracijos stovyklas, o taipgi rūpintis išgelbėti nuo bado ir pražuties Lietuvos studentus ir kitus lietuvius, kuriuos karas užliko Francijos ir kitose šalyse ir kurie Lietuvon nebegali grįžti.

Teikdamas greitą pagalbą ten, kur ji dabar labiausiai reikalinga, Lietuvių Šelpimo Komitetas taipgi rūpintis sukelti fondus dideliui mielaširdystės darbui, kurį išpuls visiems geriems lietuviams atlikti, kuomet Lietuva pasiūsuos nuo svetimo ir žiauraus despoto. Tuomet nukentėjusių nuo tiranijos lietuvių mes rasime pilną Lietuvą, ir mums reiks puliti ir gydyti bent skaudžiausias žaizdas. To negalima bus padaryti užsienio rankomis.

Lietuvių Šelpimo Komitetas, kaip grynai humanitarinė Amerikos lietuvių mielaširdystės įstaiga, besirūpinanti tiranijos aukomis, šelpa visus Lietuvos žmones, kurie tik bus nukentę nuo tiranijos ir karo ar bus nukentę kovoje už lietuvių tautos laisvę, nesivaduodamas jokiais politiniais ar religiniais sumetimais. Komitetas tik žiūrės, kad pašalpa ir parama būtų suteikta tiems, kurie tikrai nukentėjo nuo svetimų tyrėjų ar kovojo už Lietuvos tautos laisvę, bet nei vieno taip nukentėjusio lietuvių nesiklaus, koks buvo jo tikėjimas ar politinės pažiūros.

Amerikos lietuviai suaukavo nemažą sumą pinigų Draugijai Vilniaus Kraštui Remti. Didžiulį jų pinigų savo laiką buvo pasiūstę į Lietuvą. Bet šiam komitetui yra žinoma, kad dalis aukų vilniečiams šelpiti Lietuvos nespėjo pasiekti. Kadangi reikalingas šelpiti nukentėjusius nuo tiranijos ir karo lietuvius dabar pasidarė dar skaudesnis ir mums tapo pirmiausia, tai Lietuvių Šelpimo Komitetas mano, kad dar nepasistojus vilniečiams aukos turėtų būti tuojau paskirtos nukentėjusiems nuo tiranijos ir karo lietuviams šelpiti ir gelbėti juos nuo pražuties. Kiek komitetui yra žinoma, tokiu nesuvaržytu aukų vilniečiams šelpiti pasiskyrimas randa pritarimo pas visus Amerikos lietuvius. Lietuvių Šelpimo Komitetas todėl prašo visų Amerikos lietuvių draugijų ir komitetų, rinkusių aukas vilniečiams, tas aukas, kurios nespėjo būti pasiūstos į Lietuvą, atsiųsti Lietuvių Šelpimo Komitetui, kad jomis umal galima būtų išgelbėti nuo šalimo, alkio ir pražuties Lietuvos pabėgėlius Vokietijoje, Francijoje ir kitose šalyse.

Lietuvių Šelpimo Komitetas šiuo taipgi atsišaukia į visas draugijas, draugijų sąjungas ir

HOBE SOUND, FLA. — Wendell Willkie leidžia atstogus.

komitetus, kurie rinko aukas. Jie turėtų atsiųsti aukas, kaip pats Hobe Sound, kuris yra pats amerikietis, bet kuris šelpia lietuvius, būtent šelpimui ir gelbėjimui visų nukentėjusių nuo tiranijos ir karo lietuvių, ir šiam darbe veikti bendrai su Lietuvių Šelpimo Komitetu nukentėjusiems nuo tiranijos ir karo lietuviams šelpiti.

Lietuvių Šelpimo Komitetas prašo visų geros valios lietuvių visais galimais būdais pagelbėti šiam komitetui atsiųsti jo uždavinį, rinkti aukas, steigti vietinius Lietuvių Šelpimo Komitetus ir veikti nepartijinėje, nesektantinėje mielaširdystės ir žmoniškumo dvasioje, taip geriausiai prisidedant prie lietuvių tautos gelbėjimo nuo tiranijos rengiamos jai pražuties.

Prašom rašyti komitetui šiuo adresu: Lietuvių Šelpimo Komitetas, 307 W. 30th St., New York, N. Y.

Lietuvių Šelpimo Komitetas nukentėjusiems nuo tiranijos ir karo lietuviams šelpiti

Adv. Kl. Jurgelionis, pirmininkas
J. Budrys, Lietuvos Gen. Konsulas, vice-pirmininkas
A. Simutis, sekretorius
X. Strumskis, išdininkas
J. Garša, A. Mikalauskas, J. Tysliava, išdo globėjai.

Lawrence, Mass.

IŠ BENDRO LIETUVIŲ VEIKIMO

Jau iš seniau vietinės pašalpinės draugijos, klubai bei kuopės vis gauna pakvietimus, kad prisidėtų prie kaž kokių bendro veikimo tai Lietuvoje, reikale, tai šalia kokiems darbams. Paskutiniu metu visos draugijos gavo laiškus iš Worcesterio "Lietuvai Remti Dr. u gijos". Tie laišukai buvo skaitomi susirinkimuose, bet be jokio aptarimo atiduota į Lietuvos Šelpimo Fondo (draugijų išrinktų delegatų) komiteto rankas. Visos draugijos taip padarė.

Kai gyvavo Lietuvių Kongresas, tai Lawrence tas komitetas buvo kviečiamas prisidėti. Kvietimas liko atmetas. Tiesa, pats darbas buvo užgirtas, bet ne tos peštynės. Tai su kalbama laisvais dar nežinia ką tas komitetas padarys. Tačiau kai kuriose draugijose jau buvo išreikšta nuomonė prieš prisidėjimą. Dalykas toks, kad kai gyvavo Lietuvių Kongresas, tai tame kongrese gerų darbų nebu-

vo, bet daugiausia pešdavosi už užvaldymą L. K. ir pasigrobia kontrolės į savo rankas. Lawrence'čiai, žiurdami į tas povykes ir neprisidėjo, bet jie dirbo visi bendrai vieną darbą. Kur matė naudingiau ten prisidėjo su aukomis. Į paskutinius laiškus irgi Lawrence'čiai žiūrėdami labai skeptiškai: kaip pasirodo, vieni dirba dėl pasipiginavimo, kiti dirba kitokiais šloka-vimais, treči dirba, kad Smetona būtų pasodintas ant sosto atgal. Dabartiniuose organizuojamose komitetuose galima pastebėti žmonių, kurie mažai dirba. Bet kur pinigų yra, tai, žiūrėk, jau ir jie komitetuose. Kaip dabar pasirodo, jau komitetai suorganizuoti Philadelphiaj, kurie nesiskaito su visuomene, tik tai kas "aš". Dabar vėl Worcesteryje, Hartforde ir kitur. Ir vis dirba dėl Lietuvos nepriklausomybės! Jeigu tiems veikėjams rūpėtų Lietuvos nepriklausomybė, tai nebūtų užsivarinėjimų ir politikavimo. Tąsyk būtų galima bendrai dirbti dėl lietuvių, bet taip nėra. Tik užkulisinė politika varoma: "mes turime savo partijos žmones ir komitetą įdėti". O kaip tik vienos partijos žmonės suena į komitetus, taip greit ir diktatoriai dedama ant kitų partijų, tada peštynės. Todėl Lawrence'čiai ir dabar žiūri skeptiškai organizuojamus komitetus.

Seniau ir Lawrence buvo smarki užsivarinėjimų dėl komitetų, bet pastaraisiais laikais visa tai išlyginta. Visose draugijose į komitetus įeina įvairių pažiūrų žmonės, kurie nuosirdžiai dirba draugijos gerovei. Lietuvos Šelpimo Fondo (draugijų išrinktų delegatų) komitetas susiorganizavo geg. 15 d. 1938 m., ir jis veikia nuosirdžiai. Tam komitetui draugijų ir kuopelių priklauso, rodo, apie 13, ir praetyje sklandžiai veiks, bet paskutiniiais laikais

kada Stalinas užgrobė Lietuvą, tai tas komitetas jau sumažėjo. Priežastis — pritarią Stalino diktaturai ne tik pasitraukė iš veikimo, bet net ir protokolus buvo pasilaikę. Po barnių protokolai liko atgauti, bet jau cenzūros peržiūrėti: komunistų partijos vardas išskustas ir toje vietoje parašyta Darbininkų partija. Komunistų partija Amerikoje juk veikia legaliai, bet nežinia kodėl skuta iš užrašytų protokolų. Pasirodo, kad jeigu prisieity kraustytis iš šios šalies, tai jie bijo patekti į "darbininkų sąjungą".

Dabar pasiliko tik visos stambiosios draugijos, ir tas Fondo komitetas varo savo darbą pirmyn. Mano veikti savistoviai tik Lawrence, Jeigu būtų naudingas visuomeninis darbas dirbamas, tada gal ir L.S.F. prisidėtų, bet bereikalingose peštynėse nenori dalyvauti.

L.S.F. yra nutaręs surengti prakalbas. Kalbėti nutarta kvieisti F. J. Bagočius, SLA prezidentas. Paskutiniame susirinkime nutarė pakviesti ir Liet. Konsulas Budrys iš N. Y. Prakalbos įvyks gruodžio 8 d. 2 val. po pietų, Liet. Ukės Klubu svetainėj, 41 Berkeley St.

Pasiekmingas balius. Lietuvių Draugijų Sąryšis (Pašalpinų Draugijų delegatai) buvo surengęs metinį balių. Balius buvo pasiekmingas, žmonių susirinko daug. Pelno draugijoms liko \$170 su viršum. Lawrence atskiroms draugijoms ir kuopelėms mažai tėra kas veikti, nes daugiausia veikia šie du sąryšiai: Lietuvių Draugijų Sąryšio Komitetas ir Lietuvos Šelpimo Fondo Komitetas. Bendrai viską darant, yra geros pasekmės.

Pastaruoju metu Lawrence darbai pagerėjo; visos didžiulės dirbtuvės dirba trimis pakaitomis, ir net subatomis visų trijų dalių gaus dirbti po 6 val. ir moka laiką ir pusę pagal valdžios patvarkymą.

M. Eglaitė

Naudokitės "Naujienu" Informacijų Biuru

Teiktas žinias apie Parengimus.

"Naujienu" įsteigė Lietuviškų Parengimų Informacijų Biurą. Draugijos, Klubai ir visokios įstaigos prašomos pranešti "Naujienu" dienas savo parengimų. Taipgi ir rengėjai, pirmą samdymo svetainių, prašome kreiptis į "Naujienu", kad nesudurti su kitais parengimais ir išvengti nepageidaujamos konkurencijos. Šį patarnavimą "Naujienu" teikia nemokamai.

Garsinkitės "N-nose"

PAULINA

RUSSIAN-TURKISH BATHS
ATLANIKYKITE SVEIKATOS PIRTĮ

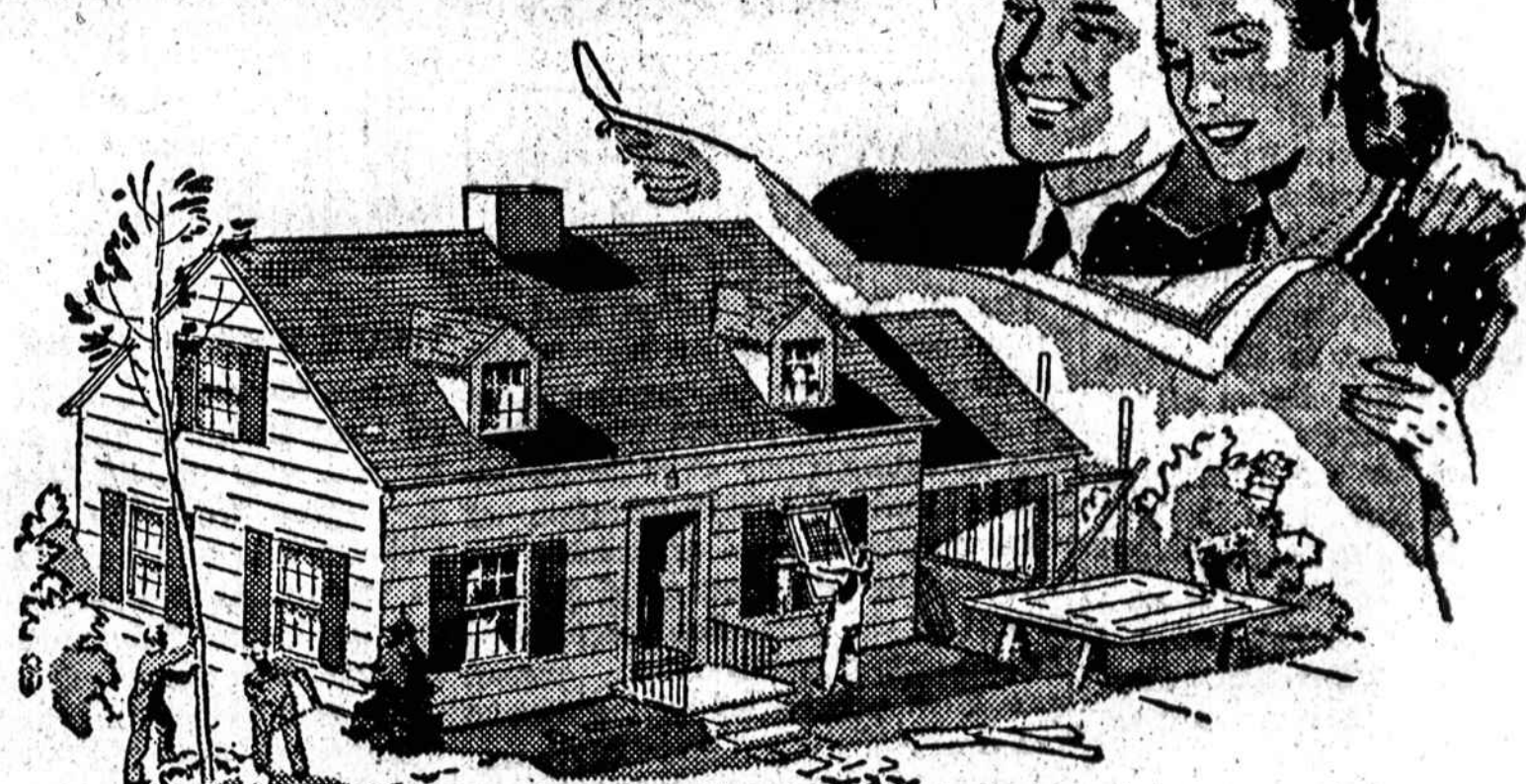
Pirtis naujai pertalysa su akmenų krosnim. Čia gausite Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sunshine ir Infra Red Light Radiations.

A. F. CZESNA, Savininkas

1657 W. 45th St. kamp. So. Paulina Street
Moterims Seredomis Phone: BOULEVARD 4552

Jaunųjų Svajonė... Senųjų Viltis...

Nuosavas NAMAS!

Svajonės Išsipildys Jei Kreip-sitės į Universal Savings ir Loan Association!

NUOSAVAS NAMAS... kur nieko nekludomi galite su šeimyna linksmi, laimingai gyventi... Moderniškas namas... pastatytas tikrai jums, taip kaip jaunoje dienoje jį sapnavote...

Jis ne sapnas, bet realybė, kurią su pagalba Universal Savings and Loan Ass'n. galite lengvai atsiekti. Pradėkite taupyti šiandien! Nors dalelę jūsų sunkiai uždirbtos algos priguli jums—ir jūsų svajonėms!

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASS'N.

1739 SO. HALSTED STREET Tel. CANAL 8500

(NAUJIENŲ NAME)
Idėliai apdrausti iki \$5,000. per Federal Savings and Loan Insurance Corp., Washington, D. C.

PASKOLOS

Lengvais
Išmokėjimais
Perkant
Taisant
Remontuojant
Statant

Tel. VICTORY 1272

DIKAI Apskaičiavimas
Carr-Moody Lumber Co.
Naujos ir vartotos lentos, statybos medžiaga, remai, durys, stogai namams. Pagerinimus finansuojame, nereikia įmokėjimų—3 metais išmokėjimai, lietuvių pardavėjas.
3039 S. Halsted St. CHICAGO, ILL.

BRIDGEPORT ROOFING AND SHEET METAL CO.
3216 S. Halsted St. VICTORY 4965
Stogus, rymas, stoglangius ir sienų apmušimus.
Išsime bet k. Ataujiname bet k. Darbas užtikrintas. Pilnai apdraustas.

Rinkite Lietuvišką Žydų
Nathan Kanter
MUTUAL LIQUOR CO. — Wholesale
4707 S. Halsted St
Tel. Boulevard 9014

Bukit Malonų SAVO AKIMS
Kiekviena pora akių visam gyvenimui. Saugokitės įsigyti iš kvanuotų, modernių, patikimų metodų, kurių regėjimo mokslas gali suteikti.
32 METAI PATYRIMO priimkite akinių, kurie pašalina visą akių įtampą.
Dr. John J. Smetana Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampus 18-tos
Telefonas CANAL 0523—Chicago
OFISO VALANDOS
Kasdien 9:00 a. m. iki 8:30 p. m.
Trec. ir Šešt. 9:00 a. m. iki 7:30 p. m.

Visi Lietuviai Reikalauja PLEITŲ

Ateikite į Phillip's Dental Laboratory kol kainos žemos

TRU-FIT PLEITAI
Lab. kaina \$9.50
ir aukš.

GARANTUOTA MEDŽIAGA
Taisome ir Atnaujiname senus pleitus viena... \$1.00 ir aukš.

PHILLIP'S DENTAL LABORATORY
2458 WEST 63rd STREET
Prospect 2174
Lietuvių Laboratorijos Technikas D. MASKALA
Valandos nuo 10 iki 9, seredomis pagal sutartį. Pleitai gaminami tik gavus orderius ir išpaukas nuo laisnuotų dentistų.

FOTOGRAFAS

CONRAD FOTOGRAFAS
Studija įrengta pirmos rūšies su moderniškais užlaidomis ir Hollywood šviesomis. Darbas garantuotas.
420 W. 63rd St.
Tel. ENG. 5883-5840

SVEIKATOS KLINIKAS
FONILIS \$13.50
Išsime už RABUIMAS \$50.00
Ligoninėje RAUDONGYSLIŲ \$25.00
Išsime iš Ligon REUMATIZMAS \$2.00
Greita Pagalba GYDO VISAS LIGAS
Ekzaminacija \$1.00
DOUGLAS PARK HOSPITAL
1900 S. Kedzie Ave. Chicago

Sophie Barcus
RYTINĖ RADIO VALANDA
— iš stoties —
W.G.E.S.
Kasdien nuo 8:45 v. ryto iki 9:15 val. ryto.
Subatomis nuo 8:30 iki 9:15 val. ryto.
Pirmadieniais taipgi 7:00 val. vakare.
Išsimek vėliausias žinias muziką ir kitus idomius pranešimus.

WESTFIELD
THE PERFECT GIFT
LADY WESTFIELD SET WITH DIAMONDS \$2450
Didelis pasirinkimas laikrodėlių: LENGVAIS ISMOKĖJIMAIS
BULOVA ELGIN
HAMILTON BENRUS, GRANT
ir kitų
DEIMANTUS parduodam žemo-mis kainomis.
P. NOVER JEWELLER
4148 Archer Ave.

INSURANCE (APDRAUDA)
• PILNA APDRAUDA AUTOMOBILIAMS.
• APDRAUDA NAMŲ NUO UGNIES.
• APDRAUDA RAKANDŲ.
• APDRAUDA NUO VAGIŲ.
• APDRAUDA LANGŲ.
• TAVERNŲ ir namų savininkų, kurie randasi ta-vernal nuo Public Liability.
NAUJIENŲ
Raštinėje per A. RYKKEVIOŲ
1739 S. Halsted St.
Raštinė atidara kas vakaras iki 9 val. Sekmadieniais nuo 9 ryto iki 1 val. popiet.

"AMERICAN FIRST -- LITHUANIAN ALWAYS"

ENGLISH SECTION

PUBLISHED EVERY MONDAY

MONDAY, DECEMBER 2, 1940

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

NAUJENOS ENGLISH SECTION STAFF

F. H. Sadauskas

A. S. Vaivada

The World at a Glance

Dr. E. G. Punkay

Strikes and National Defense

Can we permit strikes in our vital defense industries? This question has been highlighted by the strike in the Vultee Aircraft corporation at Downey, California, and also in the Aluminum Company of America at New Kensington, Pennsylvania. Both companies are important in the manufacture of airplanes. Hence, these strikes are hurting our national defense, for which a steadily and rapidly mounting volume of aircraft is vitally necessary both for ourselves and for Britain who is now fighting our battle against Hitler and Mussolini.

The Vultee strike, called for an increase of 25c an hour for the workers to meet the rising cost of living, would have been settled before now if wages had been the only difficulty. For the company and the CIO union representing the workers agreed upon a 12½c increase in wages. But the negotiations snagged on the proposal of a War Department representative that a

"no-strike" clause covering production of military planes be inserted into a new two-year contract. The union officials refused to accept this "no-strike" clause, unless satisfactory provisions were made for arbitrating any difficulties that might arise during the next two years.

Stoppage of production for defense in the Vultee and Aluminum strikes spotlights a grave danger to our preparedness effort. No small group of workers or business men ought to have the power to slow up vital production; yet either side may have a sound grievance against the other.

The remedy is simple and reasonably fair to both employer and employee: Let the federal government end stoppage of production in vital defense industries by prohibiting either strikes or lockouts. Then grievances of either party should be arbitrated by a competent board on which labor, the employer, and the public are equally represented.

Mr. Vytautas The Great Goes "Puff"

About two years ago a Vytautas Bacevicius, "composer and pianist", living at the time in Kaunas, Lithuania, began approaching prominent Americans on prospects of a tour in the United States. He did not make much headway in securing sponsors, mainly because of a demanding and "do-you-know-who-I-am-tone" in his letters recruiting American goodwill for his venture.

A short time ago Mr. Bacevicius somehow managed to reach these United States, via South America, immediately aligned himself with the Lithuanian Communist faction, and set out to show a thing or two to those who snubbed his original demands to take him under their wing.

On Thursday, Nov. 28, he made his debut at Carnegie Hall, in New York, and proved himself to be somewhat of a fiasco. For here's what the N. Y. World-Telegram had to say about him the next day: (The "N. Y. Times" and "Herald Tribune", as for as we know, did not even favor him with a mention).

Bacevicius Recital

"Bearing one of the most high-sounding names in the world-wide roster of music, Vytautas Bacevicius, Lithuanian composer and pianist, made his New York debut at Carnegie Hall last night.

Beginning with Cesar Franck's Prelude, Fugue and Variation, Mr. Bacevicius promptly established three facts. One, that he could play the piano; two, that he preferred a soft, compact style, and three, that he would not—and probably could not—set Carnegie Hall ablaze with fireworks.

Three numbers by Chopin—ending with the A-flat Major Polonaise—showed genuine sympathy and a power to keep the line steadily in view through the masses of harmonic and dynamic changes. But this was rather small-scale Chopin.

A Rachmaninoff melodie confirmed Mr. Bacevicius' romantic predilections, but De Falla's Magic Fire Dance sounded as if a wet log had been thrown into the blaze. A prelude by A. K. M. Ciurlionis was a Chopinesque confection whirling in a pool of molasses.

Mr. Bacevicius' own compositions included a full-fledged sonata and three tidbits. The sonata was modern without novelty and skillful without point. It moves step by step to the altar of art, without ever getting there. The shorter pieces had wit and its soul, brevity.

Taking No Chances

"I want to give you notice, ma'am," declared the maid. "I am getting married."

"But, Maria," said her mistress, "could you not wait a month until I get a new maid?"

"I couldn't risk it, ma'am. I don't know Harry well enough."

12,000 Youths Will Forsake Jive For Rhumba

More than 12,000 high school students in all parts of the city are preparing their costumes for the brilliant Pan American parties to be staged Friday evening (December 6) at eighteen high schools under the supervision of Miss Ernestine L. Badt, Director of the Social Centers of the Chicago Board of Education.

The parties, planned as a goodwill gesture toward our Latin American neighbors, will feature the rhumba, tango, and Paso Doble. Floor shows will highlight the evening and decorations and refreshments will carry out the true south-of-the-border tradition.

To enter into the true spirit of the parties, boys will wear white shirts without suspenders, no ties, and no suit coats. They will wrap a bright colored sash around the waist, and a colorful handkerchief will be tied around the head. Girls will be dressed in white blouses (preferably with puff sleeves), bright colored skirts of ankle-or-knee-length, many strings of beads, and flowers in their hair.

A single admission charge of ten cents will entitle each student to a flower, a rose for the girls to be worn in their hair, and a red, white, and blue boutonniere for the boys; a swirl of ice and cookies for each guest, a full evening of dancing to South American rhythms, and a floor show of professional quality.

The Pan American parties will officially close the series of six dances staged this season under the direction of Miss Badt.

Social Centers are located as follows: Amundsen, 5110 North Damen Avenue; Calumet, 8135 So. May St.; Crane, 2245 Jackson Boulevard; Du Sable, 4936 So. Wabash Avenue; Farragut, 2339 So. Christina Avenue; Fenger, 11220 South Wallace Street; Hyde Park, 6220 Stony Island Avenue; Kelly, 4200 South California Avenue; Kelynn Park, 4343 West Wrightwood Ave.; Lane, 2501 Addison Street; Lindblom, 6130 South Wolcott Ave.; Medill, 1326 West 14th Place; Schurz, 3601 Milwaukee Avenue; Senn, 5900 North Glenwood Ave.; Steinmetz, 3030 North Mobile Ave.; Tilden, 4747 South Union Ave.; Waller, 2007 North Orchard Ave.; Wells, 946 North Ashland Avenue.

How Did Cause Do It?

Daniel Defoe, noted novelist, in his "Robinson Crusoe" writes: "I resolved, if possible, to get to the ship, so I pulled off my clothes and took to the water... and by the help of a rope got into the fore-castle of the ship. I found that all the ship's provisions were dry, and being well disposed to eat, I went to the bread room and filled my pockets with biscuit."

Nudists no doubt would be grateful for Defoe's explanation of how this feat was accomplished.

Yes Birutė

Yes Sir, this coming Sunday is December the 8th, the day that Birutė is presenting "Šianapiūtė" (Harvest Time) a Lithuanian Operetta composed by Mikas Petrauskas and Petras Sarpalius. The setting is laid in Old Lithuania in harvest time and there is love, tragedy, comedy, singing and dancing all woven into this thrilling musical masterpiece. The leading characters, under the skillful coaching of the pretty and talented young Mrs. Genevieve Giedraitis, are:

Helen Vespender-Mathews—Aldona John Dockus Andrius Edmund Gedvilas Mykolas Eva Širvaitis Stepas (pusbernis) Zenon Praninskas Vyrras John Švitoris Vyrras Aldona Rutkauskas Mergina Aldona Gulbin Mergina Mary Barnett Mergina

The place is the well known Lithuanian Auditorium, 3133 South Halsted street, the price of admission is only .65 and tickets may be obtained from any Birutė member. The entrance is at 6 P. M. and there is dancing after the performance. So make it a point to come out all you music lovers and be there early.

Many a compliment has been received by the Birutė from friends who had listened to Budrik's radio program of Sunday, November 24th when our Chorus filled out the hour with songs, some of which were taken from our new operetta "Šianapiūtė".

To all chorus members: ... There are but two rehearsal nights left before our operetta, namely tonight and this coming Friday. So rain or shine, snow or hail, come down to both without fail! ... Well, what do you know, IT RHYMES!

Isn't it awful... to think that Stanley Evaskus, our Glamour Boy, and Ray Pratt, alias Precious, can't seem to make a go of being partners in a pinocchio game. I understand that a certain little lassie got the best of the two! Well boys, are you going to let the fairer sex beat you in everything???

—Aldona Rutkauskas

Naujos Gadynės Intermezzo

The curtain has fallen and no longer need the ear be lent to the bleating of your correspondent as he attempts to coerce the public into spending their days in anticipation, and finally realization of witnessing the now erstwhile. His happy song has transpired into a lament as the extensive commercialization of the thoughts ensued here have proven to be ineffectual and the "Standing Room Only" sign gathers dust in the corner, a tribute to our overwrought optimism.

It is a universal policy to camouflage the failings of enterprise by submitting other devices of so-called "success", and though the show was good, those who were in attendance, though possessing excellence of character, were nevertheless "pusilaneous" in number. Our spirits, however, remain undaunted and the next show will come on.

Do not become stricken with compassion by the contents of the precedent for normal ticket sale was realized, but considering the wonderful calibre of the operetta and its instigators, the committee is grievous that the crew to police the anticipated overflow remained unemployed.

Outstanding of course, are the individuals that are singled out as stars from the ordinary babble, the leads of "Pirates of Penzance" being carried out true to color, even in the minor roles, where the stagnant air of "amateur" was scarcely discernable. Praise should also be endowed upon the miscellaneous antics of voluntary clowns who were not in quest of grandstand but were merely color-conscious and comparable to the billed actors who are permitted to sip the taste of glory. Scenery adds to any circumstance and pranks of merit are appreciable.

—Wenetta

No person can be singled out to step into the limelight of our recent adventure, for without the superfluous efforts of one and all, and of our ground crew, any conceivment towards a Visage of a show could not be possible; artists, salesmen and workers all contribute towards establishing that end.

The lonely heart seeks companionship with the one it loves and may the vows of Ray to Angelina to make it everlasting ring true as they are beautiful. The bells have chimed two days past and two hearts that were lonely are lonely no more.

Aloysius

TO THE UNINITIATED

Prospective members present at our last meeting were:

- Alice Szambaris — a University of Chicago major in English and French.
- Aldona Sakolas — a Mundelein College major in Chemistry.
- Eileen Mason — attended Alabama University, was graduated from Illinois University, and is at present attending the University of Chicago.
- Algird Rudis — Chicago Art Institute.
- Bruno Petraitis — Northwestern University Dental School.
- Zenon Prane — Armour Institute Chemical Engineer.

Stan Drigot, temporary Membership Committee chairman, proposed a sure-fire-get-acquainted quick scheme. Every prospective member must have the signature of each member present for three meetings. You see, the interesting possibilities in this, of course.

And while on the subject of perspectives — let us urge all our readers who are eligible to join this organization to attend a meeting. It's really very simple. Just watch this column for the date of our December meeting. Then put on your Sunday bonnet and with no further ado come right down! If you know of someone else who would be interested in joining—why not tell them. The only qualifications for membership are ½ year college credit and good sportsmanship.

WHO'S WHO

Anne Skrickus — an LUC member of long standing and past secretary and vice president—has her B. S. Degree from the University of Chicago and will have her Master's in the Home Economics Dept. of Morton High School, Cicero, for the past four years and just about a month ago had the marriage bureau change her name to Mrs. Wm. Charm. Her husband, also an LUC member, is a commissioned officer in the Navy and is at present located in Philadelphia. Anne is completing arrangement to leave Chicago permanently this spring for some busy sea coast town and a little cottage with a door knocker inscribed — "Dr. and Mrs. Wm. Charm."

TETA IS AMERIKOS

If you were an eligible young bachelor living moderately in Lithuania and had a wealthy aunt in America, what would you do? Would you let well enough alone and get along as best you could? Or would you try to reallocate some of your aunt's income for your purposes — deserving or otherwise?

In "Teta Is Amerikos", a 3-act comedy importation from Lithuania that will be presented in the Lithuanian Auditorium January 26, you will see what one certain young bachelor did. And let me whisper in your ear — this laugh-thriller is positively uncut, "uneducational", unrivaled and uncensored.

—Wenetta

PIRMYN SHARPS AND FLATS

HAPPY RETURNS

A bit late, but many happy returns of the day to Mrs. Stephens, who celebrated her ?? birthday last Fri., Nov. 29.

A group of Pirmyn members gathered at her home after rehearsal to wish her good health and long life and good luck.

OPERA NEXT

PIRMYN has chosen "Carmen" in lieu of "Maytime" for next spring's presentation. This piece calls for a perfect chorus, or as near perfect as possible, so all members are urged to attend regular.

A committee was down to the Civic Opera presentation of "Carmen" last week. Of all present, Joe Zukas was the only one to put in a dissenting vote for PIRMYN to present it. After each act he was more and more convinced that it would be too difficult. He even refused to accept a proposed part for him, because he didn't wish to "make an a—" of himself. Finally in the 4th act, the grand professional and horses and everything. The maestro fixed things up by telling Joe that he could ride one of the horses. Stanley Stasaitis, thinking Stephens was on the level, chimed in "Yeah, Mr. Stephens! I think I can get four horses for you from the City of Cicero. Of course, they'll have to be cleaned up a little. They haul garbage during the day!" Joe was quiet the rest of the evening, and PIRMYN has already started rehearsals for "Carmen". The tentative date is April 6, 1941.

PARTY OF THANKS

It seems there was a Thanksgiving Party at Onuks Skever's home on Roosevelt's Thanksgiving. All present had a rosy time of it, including Bron Tamulis, who even went as far as imitating a woman preparing for a shower (strip tease and all). Also Stan Zemgulis, who gave a perfect rendition of a hula dancer—one continuous wiggle from head to foot. And, believe it or not, Christine Kriscion actually washed dishes with the aid of E. V. Kazy and Sue Stalgala. Male or muscular help was supplied by Wally Kuchinskis and Joe Stankus. It seems that the next morning all were glad that Thanksgiving comes only once a year.

APPROPRIATE:

While speaking of Thanksgiving, this little item might be appropriate. A little boy with a vivid imagination presented the following essay on geese:

"Geese is a low, heavy-set bird which is mostly meat and feathers. His head sits on one side and he sits on the other. Geese can't sing much on account of dampness of the moistures. He ain't got no between-his-toes and he's got a little balloon in his stomuk to keep from sinking. Some geese when they get big has curls on their tails and is called ganders. Ganders don't have to sit and hatch but just eat and loaf, and loaf and go swimmin'! If I was a geese, I'd rather be a gander."

DEBUT—

The Swift's girls chorus, directed by Onuk's Skever, made their debut last Sunday. A former pirmynite, Ann Nemunas, is a member of said chorus, as is Olga Sokas, sister of Mrs. Aldona Brazis.

MATRIMONY—

PIRMYN Chorus wishes good luck and much happiness to Ray Kanusas and Angelina Misevich, who tied the matrimonial knot last Saturday.

AFTERMATH—

Detroit must have left a deep impression on Jo Balcunas. After her return, during the big wind storm, the chimney of her home came tumbling down, causing much excitement. Jo didn't even bat an eyelash, but went on sleeping right thru all the fuss.

No Trouble at All.

"The man I marry must be a man who is easily pleased."

"Don't worry, dear; that's the kind you'll get."

BRIC-A-BRAC

by BRUNO RAY MATHEWS

ROMANCE: Paul "Pal" Shimkus, prominent Brighton Park accordionist, has added a Bohemian lovely, Evelyn Sekadlo, of Brookfield, into his harmony scheme. The sequel to take place December 7... Early next year a coalition is to take place between Alda Simon and a Polish co-worker from Western Electric... Could the applause of a certain Al Shimkus be responsible for those encore visits to Chicago of Ella Gudelliauskas, a down-stater? Albina Janush and Joseph Rocks will be on their way for a honeymoon when you are reading this—having gone thru the binding ceremony at St. Anthony's Saturday... Realtor John Shulmistras and Ann Jakaitis have selected the Christmas holiday weekend for an exchange of rings and vows...

RECOVERY WARD: The LUC Auxiliary members seek out this column to urge Elvira Kazlauskas, "one of our peppiest members", to hurry up and recover from that appendectomy... She'll be doing all right if she equals the record of Joe Vespender, who was dismissed from the hospital five days after submitting to the knife and was told he would be able to return to work in a week!

DEAR DEER: Amusing but true is the story that reached us by grapevine last week... It reveals how some of our hunters are really bagging their deers... A Green Bay correspondent writes that he knows a sheriff who has a couple of confiscated deer (shot on "no hunting" preserves) and "hunters" who want to impress their friends with their shooting prowess can purchase them for \$25 each!

KNICKKNACKS: Last Saturday, the 30th, was the natal day of one of our up and coming young Lithuanians, Ed Mankus, now a teacher at the Ray, School of Photography, a successful photographer on his own and a member of Birutė... Speaking of photos reminds us of Melrose Park's youngest businessman, Lith photographer Blaise Kazlauskas, who is doing some really modern work in his studio on Broadway... He is now 25, went into business when he was 23... Incidentally, he's Mayor Andy Frenzel's personal photographer... Casper Palzunus, Cicero, enlisted in the flying cadets and will be sent to training school in Hawaii...

SPORTS: The Fenger-Leo game was of especial interest to us because of the presence of Bruno Pocius in the Fenger lineup... At the beginning of the season we had stated in this column that Pocius' playing would definitely help Fenger in the prep race... Though he didn't score any touchdowns Saturday, Bruno figured in the three touchdown drives, making the third possible when he intercepted a Leo pass and ran it back 27 yards into Leo territory... Joe Osmanski's fumble on his own five yard line cost Holy Cross its game with Boston College, 7-0...

Joe Platak continues to dominate the handball field with almost astounding ease... Frank "Punchy" Alis reveals that most of our young Lith athletes are disgusted with politics dominated tournaments in the past and hopes to build some sort of athletic activity around the newspaper, "Jaunimas"...

EXPERT: In tomorrow's "Naujienos" you will read more about a letter, written in code, which was brought to the "Naujienos" office by a puzzled subscriber who thought it was written in a foreign language... The letter is from Lithuania, written by an intelligent person who wanted to give a message to the Liths of America and, to escape censorship, wrote it in a code he hoped somebody would be able to decipher...

Anthony Vaivada, city editor, one of the several who were attempting to solve it, hit on the correct clues almost immediately, and had the letter deciphered in a few hours!

IT'S A DATE: Birutė chorus revives Petrauskas' and Sarpalius' "Šianapiūtė" at the Lithuanian auditorium this Sunday... Performance will start at 6 p. m. The newest SLA lodge in the city, 336, which includes such well knowns as Paul Ridišas, Val Ladi-

BABES IN ARMS Jack and Ann Juozaitis waited about eight years for the bundle which will be delivered to their home in Marquette Park in the near future... Jack is Judge Zuris' personal bailiff, has been very active among young Lithuanians ever since he drew on his first pair of longies... Ann is well known for her fine soprano voice which has been heard in numerous concerts and countless radio programs... The Al Alesauskas' recently were visited by the long legged bird for the third time

See Filipino Centre In Chicago, Famous Chinatown

Chicago Tours Will Also Take You To Commonwealth Edison

A visit to Filipino Center to learn about the Christmas customs and traditions of the Filipinos is a feature of the WPA Free Chicago Tours for the week of December 8 to 15. Tours for the week include:

Tuesday, December 10. "People's Art in Chicago". Visit the Chicago Art Center at 2:30 p. m. (Reservations necessary. Call Monroe 9674 weekdays between 9 and 3:30 p. m.)

Tuesday, December 10. "Chicago League for the Hard of Hearing". See lip reading demonstrations and inspect art and handicraft done by members of the League for the Hard of Hearing. Meet at 8 p. m., 410 So. Michigan Avenue.

Wednesday, December 11. "U. S. Food Research Department". Tour the laboratories of a prominent meat packer. Learn how meat is graded and prepared for retail trade. Meet at 9:30 a. m. 4160 So. Halsted.

Wednesday, December 11. "Chinatown". Explore Chicago's Orient. See the Tong Building, a Temple Shrine, museum, shops and cafes. Meet at 8 p. m., 149 W. Cermak Road.

Thursday, December 12. "Museum of Science and Industry". View exhibits and demonstrations in the newly opened section of famous industrial museum. Meet at 2 p. m. at museum's central entrance near 57th St. and Stony Island Ave.

Friday, December 13. "Commonwealth Edison Company". See demonstrations of electrical appliances for the home. Meet at 1 p. m. (Reservations necessary. Call Monroe 9674 weekdays between 9 and 3:30.)

Friday, December 13. "Filipino Christmas". Learn about the Christmas customs of the Filipinos and attend an illustrated lecture on the Philippines. Meet at 8 p. m., 837 No. La Salle St.

Saturday, December 14. "Lawson Trade School and YMCA". Tour the north side YMCA and visit the nearby Lawson Trade School. Meet at 2:30 p. m. 30 W. Chicago Ave.

For further information call Monroe 9674 any week day, except Saturday, between 9 and 3:30 p. m.

No Other Way.

A young Scottish woman became so stout that she offered to release her fiancé from his engagement.

"Weel," he said, "g'i'e me back the ring, an' we'll say no mare about it."

"But I cannot dae that. Ma fingers have swelled so badly I cannot get it off."

"Then ye'll ha'e to marry me."

PASAULIO BĖDOS IR LIETUVOS NELAIS- VĖ PRISLĖGĖ ŽAGARIEČIUS

Bet Laukia Geresnio Rytojaus

Percitą savaitę Hollywood rentiška paverčia. Bet netu-
sąsiję įvykių žagariečių klubo
susirinkimas. Narių atsilankę
pusėtinai, bet jie klubo reika-
lus svarstė kažkodėl be upo.
Tokia nusiminimo prisilėgta
dvasia visose viešpatavo.

O žagariečiai kaip klubas
yra stiprus, ir finansiškai tvir-
tas, ir daug narių turi. Vel-
kiausiai juos paveikė tas pat-
kas visą pasaulį šiandien pris-
lėgė. Pasaulis yra juodais
debesiais užtemdytas, o mūsų
mylimas gimtinis kraštas,
Lietuva paversta. Ir mūsų de-
mokratiškoji Amerika taip pat
rengiasi nežinomus ir nepe-
matomus laikus pergyventi.

Atėis Šviesus Rytąjus.

Tokia atmosfera ir visus
žmones paveikia, juos indife-

rentiškai paverčia. Bet netu-
sąsiję įvykių žagariečių klubo
susirinkimas. Narių atsilankę
pusėtinai, bet jie klubo reika-
lus svarstė kažkodėl be upo.
Tokia nusiminimo prisilėgta
dvasia visose viešpatavo.

O žagariečiai kaip klubas
yra stiprus, ir finansiškai tvir-
tas, ir daug narių turi. Vel-
kiausiai juos paveikė tas pat-
kas visą pasaulį šiandien pris-
lėgė. Pasaulis yra juodais
debesiais užtemdytas, o mūsų
mylimas gimtinis kraštas,
Lietuva paversta. Ir mūsų de-
mokratiškoji Amerika taip pat
rengiasi nežinomus ir nepe-
matomus laikus pergyventi.

J. Balakas pranešė, kad jau
yra paaimta daržai, kur
įvyks klubo pavasarinis ir ru-
deninis piknikas.

Rinkis Naują Valdybą.

Svarstyta, kad žagariečiai
surengtų didelį vakarą kada
nors po Naujų Metų. Jo suren-
gimo komisijos išrinkimas at-
idėta priešmetiniam susirinki-
mui. Šis susirinkimas bus šau-
kamas atvirutėmis, tai reikia
tikėtis, kad daug narių atsilan-
kys. Jame bus ir nauja valdy-
ba renkama.

Apkaltėta kaip žagariečiai
sutiks ir priims Naujuosius
Metus. M. Miravičienė su ki-
mis draugėmis pasidžadėjo su-

rengti ką nors linksmo ir vi-
sus žagariečius bei kaimynus
sukviesti.

Pakelta klausimas apie ser-
gandžių narių lankymą. Bori-
sienė padėjo žagariečiams
už skaitlingą dalyvavimą jos
seselės Gužauskienės laidotu-
vėse, — R. Š.

Netrukus Laimės Karo Lakuno Sparnus

J. A. Shulmistras Siekia
Leitenanto Rangos.

Dar dvidešimt aštuonios va-
landos solo skraidymo ir šis
jaunas Chicago lietuvis lai-
mės sparnus Jungtinių Valsti-
ų Amerikoje. Kitais žodžiais,
jis pataps pilnu Amerikos ka-
rišku lakunu, su leitenanto
rangu.

Tas jaunuolis tai Juozas A.
Shulmistras, 2614 W. 42nd st.,
Brighton Park. Jis i skridikų
korpusą įstojo pereiną pava-
sari. Pirmiausia buvo nusitęs-
tas į Tulsa, Okla., kur kartu
su 300 sau panašių vyrų turėjo
aviaciją studijuoti nuo pat
pamatų.

Sunkus Mokslas.

Kada teoriją išėjo, tai tie
vyrų buvo perkelti į garsų
Randolph Lauką, Texas valsti-
joje. Čia jaunuoliai jau turė-
jo skraidymą išmokyti prakti-
škai. Iš tų 300 penkiolika vyrų
nepraėjo reikiamų egzaminų
ir buvo atstatyti.

Baigė Ill. Universitetą.

Shulmistras savo trukstamas
28 valandas išbėgęs sekun-
čių 4 savaitę. Po to jis spe-
cializuosis įvairiose aviacijos
šakose. Jis yra Brighton Par-
ko biznierių p. Shulmistras
sūnus ir realstatininko John
A. Shulmistro brolis. Jis užper-
nai užbaigė Illinois universite-
tą.

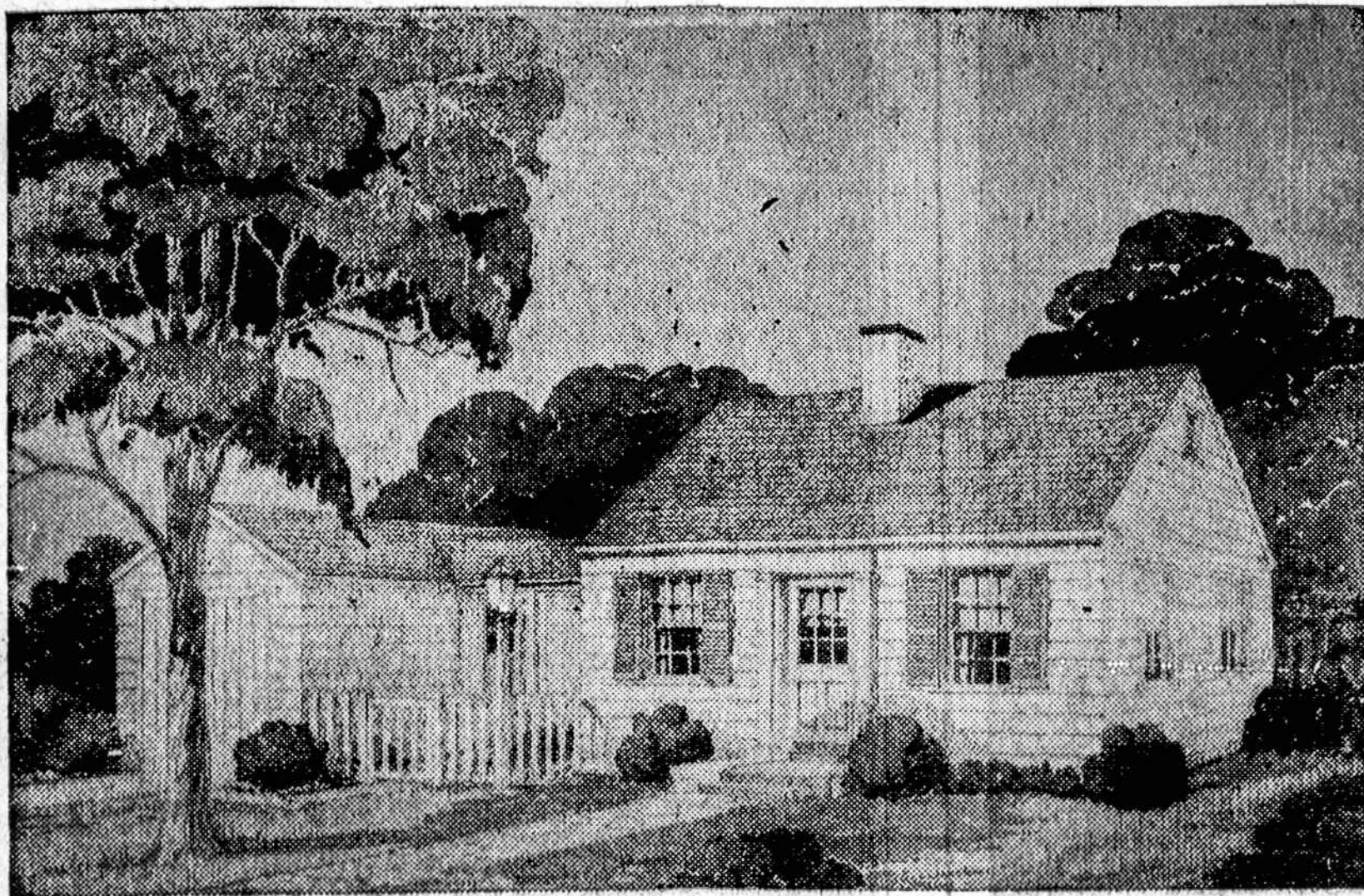
TARP MUSŲ BIZNIERIŲ

Gražiai Minėjo Gimtadienį!

Neseniai pp. Alex Miller už-
eigė, 4258 S. Western Ave.,
įvyko linksma puota pagerbi-
mų ponios Kazimieros Mile-
rienės jos gimtadienio proga.

Pagerbtuves surengė vyras ir
dukrelė Kristina, o jame daly-
vavo daug artimų draugų ir
prietelių. Žemačių Benas bei
"Pirmyn" choro vedėjas Kazys
Steponavičius su savo dainini-
nų grupe išpildė gražią progra-
mėlę, taipgi sudainavo "Ilglau-
sių metų". Puotos "kaltininkė"
Milerienė visus puikiai pavai-
sino skania vakariene. Buvo
kalbų, dainų, šokių — ir visi
turėjo gerus laikus.

Žemačių Duktė.

Federal Housing Administration p'inas namui ir garažui.

Dirba 30 Metų Toj Pačioj Kompanijoj

Mike Kederer

Prieš trisdešimt metų atvy-
ko į Chicago jaunas vyras. Tai
buvo penktadienio vakaras. Se-
kantį pirmadienio rytą jis jau
ėjo į savo naują gautą darbą
Hart Schaffner ir Marx kompa-
nijoje.

Pereitą savaitę tas vyras,
Mike Kederer, paminėjo gražų
jubilių — 30 metų dirbimo
toj pačioj kompanijoj. Įdomu ir
tai, kad per tą ilgą metų laiko-
tarpį jis nėra apleidęs vienos di-
enos savo darbo. Jis nėra vienos
dienos nei sirgęs per tą laiką.

Per tuos trisdešimt metų
Kederer dirbo įvairius dar-
bus Hart Schaffner & Marx
kompanijoj. Šiandien jis prosi-
ja kšienis B. dirbtuvė.

Mike Kederer yra puikioj
sveikatoj ir sako, kad šiandien
jis gauna iš savo darbo daugiau
malonumo negu kada pradėjo
savo jaunystėj. Ir jis sako, kad
dar daug dešimčių metų jis
dirbs Hart Schaffner & Marx
kompanijoj. — Sk.

Garnys Gana Veiklus Tarp Chicago Lietuvių

Neleido Nei Kalakuto Ramiai
Valgyti

Padėkos dieną, kada daug-
ma apsėdę stulsi šveitė kala-
kutus, to jauni lietuviai biz-
nierių nekantriai trypė ligoni-
nės koridoriais. Jau kas kas,
bet tik ne kalakutus jiems ru-
pėjo.

Atsiduso ir didelės šypsenos
pasirodė jų veiduose kada bal-
tai apsirėdžiusios slaugės pasa-
kė, kad "Turite po gražų su-
nų!"

Vienas Pirmas, Kitas Trečias

Vienas tų naujų tėvų yra Al
Alešauskas, Marquette Parko
rakandų biznierių, o antrasis
yra jaunas graborius Stephen
Lachawiczius.
Alešauskams tai jau trečia-
sis kuditis (antrasis sūnus),

bet Lachawicziams, kurie apsi-
vedė tik pernai, šis buvo pir-
masis garnio apsilankymas.

Alešauskų sunus bus pakrik-
štintas Theodore vardu, garbei
buvusio prezidento Theodore
Roosevelt, kurį tėvas Alešaus-
kas nuo mažens didelį pagar-
bos laikė. Kumais bus adv. An-
tanys Dobbs ir lietuvių mo-
kytoja Mrs. Burtrum.
Lachawicziai savo sunų pa-
krikštijo James vardu.

Pertinax, Thurman Arnold Chicagoje

Šįvakar Chicagoje kalbės du
žymūs žmonės — "Pertinax"
ir Thurman Arnold.

"Pertinax", kurio tikroji pa-
vardė yra Andre Geraud,
Northwestern Universitete aiš-
kins kodėl Francuzija pralai-
mėjo karą. Jis yra garsus Pa-
ryžiaus žurnalistas.

Arnold kalbės Chicago advo-
katams, La Salle viešbutyje
apie U. S. kovą su monopoliais.

Gimimai Chicagoj

(Informacijos paimtos iš gi-
mimų rekordų Chicago miesto
Sveikatos Departamente)

BOBER, Dennis L., 4538 S.
Spaulding Avenue, gimė lapkri-
čio 19, tėvai: Edward ir Vic-
toria.

Reikalauja 70 Mili- onų Dolerių Chicago Mokykloms

Chicago mokyklų taryba
kreipėsi į miesto finansų ta-
rybą pasikirti Chicago apšvie-
tos reikalams 1941 metais \$70-
302,531 — apie \$4,750,000 dau-
giau negu šiais metais.

Taryba aiškina, kad turį
reikalauti daugiau pinigų iš
miesto, nes dabar nebegauna
paramos iš valstijos gasolino
taksų fondo.

Vieškeliai Vis Dar Pavojingi

Nors Chicago gatvėmis jau
neboreikia slidinėti, bet vieš-
keliai provincijoje tebėra ap-
traukti ledų ir Chicago Mo-
tor Club nepataria su automo-
bilais daryti ilgesnių kelionių.

Nuo Chicago iki Dubuque,
Iowa, visi vieškeliai yra vi-
enas didelis ledo plotas, o pie-
tiniame Wisconsin keliai
yra užverstų sniegu.

Geriau tupėjime Chicagoje.

Neseniai prašalintas iš kle-
bonų Waukegano negrų Church
of God in Christ bažnyčioj, pa-
storius Prince Brooks maldy-
lą padegė. Buvo suimtas ir
šiandien pradeda 10 metų ter-
miną kalėjime.

Brooks yra apie 40 metų am-
žiaus ir buvo teisiamas Lake
apskrįčio teisme,

Chicago Draugijų. Kliubų Valdybos 1940 Metams

JONISKIEČIŲ LABDARYBĖS IR
KULTūros KLUBO VALDYBA
1940 METAMS: Pirmininkas Jo-
nas Jankus, 1118 E. 65th St.,
Vice-pirm.—Viktoras Kazimerai-
tis, 4030 So. Campbell Ave.; Nut.
rašt.—B. Vaitekunas, 5211 South
Kildare Ave.; Finansų rašt.—
Stella Mickevičiūtė, 6925 South
Artesian Ave.; Kontrolės rašt.—
M. Laučienė, 1118 E. 65th St.;
Kasierius —Steponas Kaniušas,
3510 W. 63rd St.; Kasos glob.—
N. Mickevičienė, 6925 S. Artesian
Ave.; Kasos globėjai: M. Dantie-
nė, 4535 S. California Ave., ir
M. Miravičienė, 2539 W. 46th Pl.;
Koresp.—Dėdė Vaitekunas. Susi-
rinkimai įvyksta kas antrą sek-
madienį kiekvieną mėnesį, 1:30
val. popiet, Hollywood salėj, 2417
W. 43rd St.

TEISYBES MYLETOJŲ DRAU-
GYSTES VALDYBA 1940 ME-
TAMS: Joe Balchunas—Pirm., \$200
So. Lowe Ave.; P. F. Killis—Pir-
mininko pagalb., 3347 S. Litua-
nica Ave.; A. Kaulakis—Nut.
rašt., 3842 S. Union Ave.; F. Kas-
per—Fin. rašt., 3534 S. Lowe
Ave.; Z. Grigonis—Kont. rašt.,
P. Juozapavice—Izd. glob.; J.
Rachunas—Izdininkas, 3137 So.
Halsted St.; L. Jucius—Maršalka,
Dr. J. P. Poška—Dr. kvotėjas,
3133 So. Halsted St., Tel. Victory
3687; K. Valaitis—Ligonių pri-
žiūrėtojas. Susirinkimai atsiuba
kas mėnesio antrą sekmadienį,
12 val. dieną, Lietuvių Auditori-
oj, 3133 So. Halsted St. I drau-
gystę priimami vyrai ir moterys
nuo 15 iki 45 metų amž.

PALAIMINTOS LIETUVOS
DRAUGIŲ VALDYBA 1940 ME-
TAMS: J. Jackus—Pirm., 6504 So.
Rockwell St., tel. Rep. 7929; A.
Subaitis—Vice-pirm., 1947 Des-
plains St.; A. Tumavičius—Nut.
rašt., 1227 So. 50th Ave., Cicero
5396; F. Mikliunas — Fin. rašt.,
4917 Komensky Ave., Lin. 5211
F. Margevičia, — Kont. rašt.,
4409 S. Fairfield Ave.; F. Šerpi-
tis—Kasos glob., 4337 So. Fair-
field Ave.; T. Janulis—Izd. 3430
So. Morgan St., Yards 4863; A.
Šaškas—Maršalka, 3622 So. Union
Ave.; B. J. Jakaitis—Auditorijos
atstovas, ir koresp., 826 W. 34th
Pl., Yards 2252; P. Augustinas—
Ligonių prižiūr., 656 W. 35th St.,
Yards 6701; Trustistai—Tamkevi-
čia, Augustinas, Subaitis; K. Stul-
ga—Teisėjas; L. Jucius—Teis.
raštininkas.

LIETUVIŲ DEMOKRATŲ KLIU-
BO 15 WARD VALDYBA 1940
METAMS: F. J. Dowiat—pirminin-
kas; J. Vajšvila—vice pirm.; J.
Tarvidas—rek. sek.; J. Noreika
—fin. sekret.; kasos globėjai—D.
Petrol ir J. Noreika; maršalka—
J. Česna; John Gura—kasierius.

12 WARD AMERIKOS LIETU-
VIŲ PILIEČIŲ KLUBO VALDYBA
1940 METAMS: J. Svitorius—Pirm.
400 S. Talman Ave.; W. Turner
—Pirm. Pagalb., 2541 W. 45th
st.; Paul J. Petrakis—Nut. rašt.,
812 W. 33rd st.; L. Daguitė—Fin.
Rašt., 2902 W. Pershing Rd.; P.
Montvidas—Kontrol. rašt., 4005
So. Artesian ave.; K. Sova—Kasos
globėjas, 4001 S. Maplewood av.;
Helen Gramantienė—Kasierius,
4535 So. Rockwell st.; Dr. T.
Dundulis — Dr. kvotėjas, 4157
Archer Avenue; A. Miller—Teisė-
jas, 4258 S. Western ave.; J. Je-
simas—Maršal. Susirinkimai įvy-
ksta kiekvieno mėn. trečią sek-
madienį, 1 val. popiet, Hollywood
svet., 2417 W. 43rd st. Nariais
gali būti vyrai ir moterys nuo 16
iki 45 metų amžiaus.

LIETUVIŲ BENO KLUBO VAL-
DYBA 1940 METAMS: Frank Bistr-
ras—Pirm., 4548 So. Francisco
ave.; Jonas Rakauskas —Pirm.
pagalb., 750 W. 35th st.; Edward
Grushas—Nut. rašt., 3549 S. Hal-
sted st.; Constantas Janushaus-
kas—Kasierius, 3461 S. Morgan
st.; Petras Marozas—Fin. rašt.,
1649 So. Harding st.; Kasos Glob.
12 Harry Reksnis ir John Dounis;
Ignatz Yorevich—Maršalka,
3347 S. Morgan st.; Joseph Gru-
shas —Korespondentas, 3549 So.
Halsted st.; Jonas Rakauskas —
Beno Lyderis-pirm. Band prakuo-
soti yra kas antradienio vakarą
8 val. Shemett svet., 3336 Litua-
nica ave. Chicago, Ill.

VALDYBA LIETUVIŲ DEMOKRA-
TU KLUBO 15-TO WARD DEL
1940 METŲ SEKANCIA: Pirm.
Floyd J. Dowiat, 6223 So. Troy
St.; Vice pirm. J. Vajšvila, 6140
S. Washenaw Ave.; Rec. Sec. J.
Tarvidas, 5931 S. Albany St.; Fin.
Sec. J. Noreika, 5924 S. Maple-
wood Ave.; Kasierius, J. Gura,
6406 S. Francisco St.; Advokatas,
C. Zekas, 2811 W. 69 St.; Kasos
Globėjai, Mrs. D. Petrol, 5945 S.
Albany St. ir Mrs. J. Noreika,
5924 S. Maplewood Ave.; Maršal-
ka, A. Česna, 6042 S. Sacramen-
to street.

LIETUVIŲ JAUNIMO KULTŪROS
RATĖLIŲ VALDYBA 1940 ME-
TAMS: Pirm.—Antanas Povilonis,
2453 W. 45th Pl., Tel. Lafayette
2196; Vice-pirm.—Benis Lėksna,
3427 So. Lithuania Ave.; Izdin.
A. Jakutis, 6958 So. Maplewood
Ave. Prospect 6249; Fin. Rašt.—
Petras Samoška, 515 W. 81st St.;
Nut. raštininkas—Kasparas Dan-
ta, 3314 So. Lithuania Ave.; Biz-
nio Komisija: Jonas Piličiauskas,
4415 So. Francisco Ave.; Bronė
Lauciūtė, 837 W. 34th Pl., ir Vla-
das Ralis, 6801 So. Artesian Ave.
tel. Hemlock 5370. Susirinkimai
įvyksta kas mėnesio pirmą tre-
čiadienį, Hollywood svet., 2417
W. 43rd St. Tel. Virginia 9780.
Choro pamokos yra kas penkta-

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—FEMALE

Darbininkų Reikia
MERGINA TARPE 17-25, prižiū-
rėti 4 metų vaiką, padėti prie na-
mų darbo. Gyventi vietoj. Larsen,
1061 Hollywood, EDgewater 4621.

MERGINA ABELNAN NAMU
darbui, nuosavas kambarys, padėti
vaikus prižiūrėti. \$7. COLUMBUS
9774.

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia
REIKALINGAS GERAS buferis.
Atsiskaitė tuojau 4928 West 14
Street, Cicero.

BUSINESS CHANCES

Biznio Progos
TAVERNAS PARDAVIMUI, kam-
pinis, South Westsideje, daro puikų
biznį, greta teatro. Priežastis —
partneriai nesutinka. Box 2440,
1739 So. Halsted St.

TAVERNAS PARDAVIMUI, su
4 kamb. užpakaly, pigiai. 1320 S.
49th Ave., Cicero, Ill.

PARDAVIMUI RESTORANAS,
geroj vietoj, biznis išdirbtas, prie
stockjardų. 747 Root St.

REAL ESTATE FOR SALE

Namai-Zemė Pardavimui
5 KAMBARIŲ NAMAS, galima
tuojau užimti. \$300 įmokėti, liku-
sį dalį mokėti kaip rendą. Trupu-
tį už miesto ribų, arti Elmhurst,
mokykla, bažnyčia, prekiavimų
distrikas ir gera transportacija.
Box F86, 1739 So. Halsted St.

FINANCE AND LOANS

Finansai ir Paskolos
PASKOLOS 1-MIES MORGICIAMS
Greitai suteiktamos
Lengvais išmokėjimais.
GEDIMINAS BUILDING AND
LOAN ASSOCIATION
4425 So. Fairfield Avenue,
Tel. LAFayette 8248.

WHOLESALE FURNITURE

Rakandai ir Įtaisai Pardavimui
MOKEDAMAS CASH už rakan-
dus, sutaupyti nuo 40 iki 60%. Mes
pristatome bėle kur. Pasaukite ar
rašykite dėl daugiau informacijų.
Vien tik nacionaliai žinomi daiktai
randasi pas mus. ALISAUSKAS,
Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chi-
cago, Ill. Phone Republic 6051.

SUSIRINKIMAI

BRIGHTON PARKO SLA 238
kuopos priešmetinis susirinkimas
įvyks antradienio vakare, gruodžio
(Dec.) 3 d. 7:30. K. Gramonto
svet., 4535 So. Rockwell St. Visi
nariai ir narės privalome susirin-
kti, nes komisija nuo įvykusio
banketo išduos raportą. Taipgi bus
rinkimas naujos valdybos ateinan-
ties 1941 metams.

Frank T. Puleikis, Sekr.

SLA 36 KUOPOS priešmetinis
susirinkimas įvyks trečiadienį,
gruodžio 4 d. 7:30 val. vak. Chi-
cago Lietuvių auditorijoje, 3133
So. Halsted St. Prašau visų narių
pribūti, nes randasi svarbių reika-
jų aptarti. Taipgi bus renkama
valdyba ateinančioms metams.
—Valdyba.

dienio vakarą 7:30 val. toj pačioj

svetainėje.

JAUNŲ LIETUVIŲ AMERIKOJE
TAUTIŠKO KLUBO VALDYBA
1940 METAMS: Juozapas Ruta —
Pirm., 3141 S. Halsted St.;
Petras Viršila — Pagalbininkas,
3435 So. Wallace St.; Stanislovas
Kunevičius—Nut. rašt., 3220 So.
Union Ave.; Feliksas Kasperas—
Fin. rašt., 5534 So. Lowe Ave.;
Walter Dževickas—Kont. rašt.,
8728 Harper Ave.; Juozapas Bal-
chunas—Kasierius, 5200 South
Lowe Ave.; Martinas Pienas—
Apieknas, 3202 S. Eme-
raid Ave.; Kazimieras Valaitis—
Apieknas ligonių, 7104 S. Eme-
raid Ave.; Povilas Petrakis —
Korespondentas, 752 W. 33rd St.
Susirinkimai įvyksta kas mėnesio
pirmą penktadienį, 7:30 val. vak.
Chicago Lietuvių Auditorijoje,
3133 So. Halsted St.

SIMANO DAUKANTO DRAUGI-
JOS VALDYBA 1940 METAMS:
Wm. Kriščiūnas—Pirm., 1014 E.
93rd St., tel. Regent 6886; J.
Racėvičia—Pirm. pagalb., 3926 S.
Union Ave.; P. Killis—Nut. rašt.,
3347 So. Lithuania Ave.; A. Kau-
lakis—Fin. rašt., 3842 So. Union
Ave.; Iz. Masaitis—Kont. rašt.,
4539 So. Whipple St.; J. Mali-
nauškas—Izd. glob., 6561 South
California Ave.; A. J. Zalatoris—
Izdininkas, 627 W. 33rd St.; A.
Vilkis —Knygyno priežiūrėtojas,
631 W. 33rd St.; K. Valaitis—
Maršalka, 7104 Emerald Ave.; Dr.
J. P. Poška—kvotėjas, 3133 So.
Halsted St., tel. Victory 3687; K.
Valaitis—Ligonių prižiūr. Susi-
rinkimai įvyksta kas naujo mėn.
pirmą sekmadienį, 12 val. dieną,
Lietuvių Auditorijoj, 3133 So.
Halsted St. Priimami vyrai ir
moterys nuo 16 iki 45 metų.

A. + A.

JURGIS DRAGUNAS

gyv. 5634 So. La Salle St.

Persikyrė su šiuo pasauliu
gruod. 1 d. 12:15 v. popiet,
1940 m., sulaukęs pusės amž.,
gimęs Skirij apskr., Vainitės
parap., Turakės kaime. A-
merikoj išgyveno 37 metus.

Paliko dideliame nuliudime
dvi dukteris, Viktoriją ir
žentą Edwin Scott, Helen ir
žentą John Woller ir anuką
Anthony, pusseserę Zofiją
Girčienę ir jos šeima, ir daug
kitų giminių, draugų ir pažis-
tų, o Lietuvoj dvi seseris,
Rozaliją ir Barbora.

Kunas pašarvotas namuose,
3236 W. 61 Pl., Tel. Republic
0837. Laidotuvės įvyks treč.,
gruodžio 4 d. 8:30 v. ryto iš
namų į Sv. Kryžiaus parap.
bažnyčia, kurioje atsisbus gedu-
lingos pamaldos už velionės
sielą, o iš ten bus nulydėtas
į Sv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Jurgio Draguno
giminės, draugai ir pažistami
esat nuosirdžiai kviečiami da-
lyvauti laidotuvėse ir suteikti
jam paskutinį patarnavimą ir
atsisveikinimą. Nuliudė lieka:
Dukterės, žentai, Anukas,
Pusseserė ir Giminės.
Laid. Direkt. JOHN F. Eu-
deikis, Tel. YARDS 1741.

A. + A.

ELZBIETA KLIMAITIENĖ PO TĖVAIS FILIPONIS.

Persikyrė su šiuo pasauliu
gruodžio 1 d. 8:45 val. ryto,
1940 m., sulaukęs pusės amž.,
gimęs Panevėžio apskr., Drus-
kavos parap., Litenų kaime. Amerikoj išgyveno 31 metus.

Paliko dideliame nuliudime
duktę Veroniką ir žentą Juo-
zapą Schoenhofen; brolį Bronislovą Filiponį; 5 anukus: Bernice
Kaleckį, Ruth Vazonis, Richard Meskauskas, Raymond ir Vy-
tautas Kazlauskas; du pusbrolius: Andriejų Filiponį ir jo šei-
mą, Kewanee, Ill., ir Kazimierą Filiponį Moline, Ill., švogerį
Zigmontą Valatka ir šeimyną Kewanee, Ill. ir kitas gimines,
o Lietuvoje dukterį Bronislavą Rakauskienę ir sunų Albina
Naviką ir kitas gimines.

Kunas pašarvotas 4448 So. Wallace St.
Laidotuvės įvyks trečiadienį, gruodžio 4 d. 9:00 val. ryto
iš namų į St. Gabriel, 45th ir Lowe Ave. parap. bažnyčia, ku-
rioje atsisbus gedulingos pamaldos už velionės sielą

Komunistai pralaimėjo rinkimus Keistučio Kliube

J. Sholtemaną Išrinko Prezidentu,
P. J. Ridiką Iždininku

Išmetė Bendokaitį iš Korespondentų, Skeberdytę iš Kontrolės Raštininkų.

Komunistai prakišo 1941 metų valdybos rinkimus Keistučio Pašalpos Kliube.

Nariai vakar kliebo prezidentu išrinko James Sholtemaną, pažangų ir gabų Kliubo veikėją, kuris praeityje jau ėjo prezidento pareigas.

I Valdybą taipgi buvo išrinktas palyginamai naujas, bet pasižymėjęs kaip "Keistučio", taip ir kitų organizacijų veikėjas, p. Povilas J. Ridikas.

Komunistai savo kandidatą į pirmininkus pravesiti neturėjo mažiausios progos, nors jie bandė savo oponentų balsus skaldyti.

Nepravedė jie savo žmonių nei į kitas vietas, išėjus vice-prezidentą, kuriuo buvo išrinktas J. Stulgaitis, jiems prietariąs Keistučio Kliubo veikėjas. Ir Stulgaitis nebutų praejęs, jeigu kiti balsai nebutų susiskaldę.

Prez. F. J. Jakavičius susirinkimą vedė tvirta ranka, ir neprarado lygsvaros, nors komunistai smarkiai šokinėjo. Komunistų lyderiai susiinkime buvo ir daugiausiai trukmavo M. Žaldokas, J. Bendokaitis ir J. Skeberdytė.

Narių susirinkime buvo labai daug. Hollywoodo salė, kur susirinkimas įvyko, buvo pilnutėlė. Iš balsavimų rezultatų atrodo, kad dalyvavo apie 300.

Balsavimų rezultatai buvo sekami:

PREZIDENTUS

J. Sholtemanas 219
M. Kasparaitis 18
Litvinas 19

VICE-PREZIDENTUS

J. Šulmistras 91
J. Stulgaitis 130
B. Viršila 45

I IZDININKUS

P. J. Ridikas 154
M. Kasparaitis 11
K. Budris 89

I KONTROLĖS SEKRET.

Lucille Dargis 184
M. Kasparaitis 14
S. Beinarauskas 13

(Šią vietą 1940 m. valdyboje turėjo komunistė J. Skeberdytė).

Išdo Globėja buvo palikta iš pereinamos valdybos p. N. Viršilienė, o maršalka buvo išrinktas S. Beinarauskas.

I svarbią Kontrolės Komisiją paliko W. Šarka, B. Viršila, F. Jakavičius, K. Aleksiūnas ir K. Margevičius.

N. Klimas — Korespondentas

Nariai galiau išmetė iš kliebo korespondentų komunistą J. Bendokaitį, kuris daug kam buvo smarkiai išpykęs. Jis pralaimėjo vietą N. Klimui, kuris gavo 70 balsų, p. Bendokaitis — 43.

Sekretoriai Tie Patys!

Protokolų sekretorė aklamacijos būdu buvo išrinkta p. Helen Chapas, o finansų sekretorium taipgi aklamacijos būdu buvo paliktas Dr. F. A. Zubas.

Traukinys Užmušė Du Chicagiečius

Tris Sunkiai Sužeidė

Du chicagiečiai vakar žuvo, o trys buvo turbut mirtinai sužeisti, kai traukinys sudaužė jų automobilį prie Wilson, Ill. (5 mylios nuo Waukegano).

Užmuštieji yra William Pesano, nuo 941 N. Racine Ave., ir Paul Daweno, 2443 Madison Street.

Sužeistieji guli Waukegano ligoninėje, kuri skelbia, kad jų pavardės yra: Mancel Junell, Michael Miulli ir Helen Gallagher.

Liudininkai sako, kad automobilis įvažiavo į ekspressinį Milwaukee gelžkelio traukinį.

Lincoln Parkas vakar susilaukė netikėto svečio. Prie North Avenue parke nusileido lėktuvas. Jo lakunas, Steven Sawinski, 2649 N. Rockwell St., aiškino, kad 2,000 pėdų aukštumoje "numirė" lėktuvo motoras.

BERKELEY BUNKER, Las Vegas (Nev.) gazolino stoties operatorius, kurį gub. Carville paskyrė senatorium į mirusio Pittman vietą.

Stilsono Prakalbos Marquette Parke

"Nesvaidė Nepamatuotais Smerkimais"

Praeit ketvirtadienio vakarą, Marquette svetainėje, įvyko LSS ir LDD kuopų rengtos J. Stilsonui prakalbos. J. Stilsonas yra Brooklyne einančio savaitraščio "Naujosios Gdynės" redaktorius. Dabar jis važinėja po Chicago ir apylinkes su prakalbų maršrutu.

Ketvirtadienio vakaro oras buvo visai nevykęs: snigo ir smarkus vėjas pūstė sniegą. Keltai slidys ir automobiliai susisiektis pavojaingas. Žmonės vengė eiti iš namų net su butiniais reikalais. Dėl tos priežasties, tūr but, ir į prakalbas žmonių atvyko nedaug.

Juozo Stilsono kalbą man teko išklausyti antrą kartą. Pirmą kartą aš jį girdėjau pradžioje Pasaulinio karo. Šį kartą jisai man patiko. Logika nesvyruoja, kalba aiški ir taisyklinga. Jisai nesvaidė nepamatuotais smerkimais į sau netinkamus asmenis bei partijas.

— J. L. tis.

Ar Pamainėte Savo Pavarde?

Stai kas reikia daryti

Jei jusų pavardė tapo pakeista nuo to laiko kaip gavote savo social security numerį, tai ta pamaina turi būti formaliai įvesta į Social Security Tarybos rekordus.

Apie tai vakar paskelbė H. L. McCarthy, Social Security rehidono direktorius. Jis pareiškė, kad pavardės dažniausia mainosi per vedybas ir persiskyrimus.

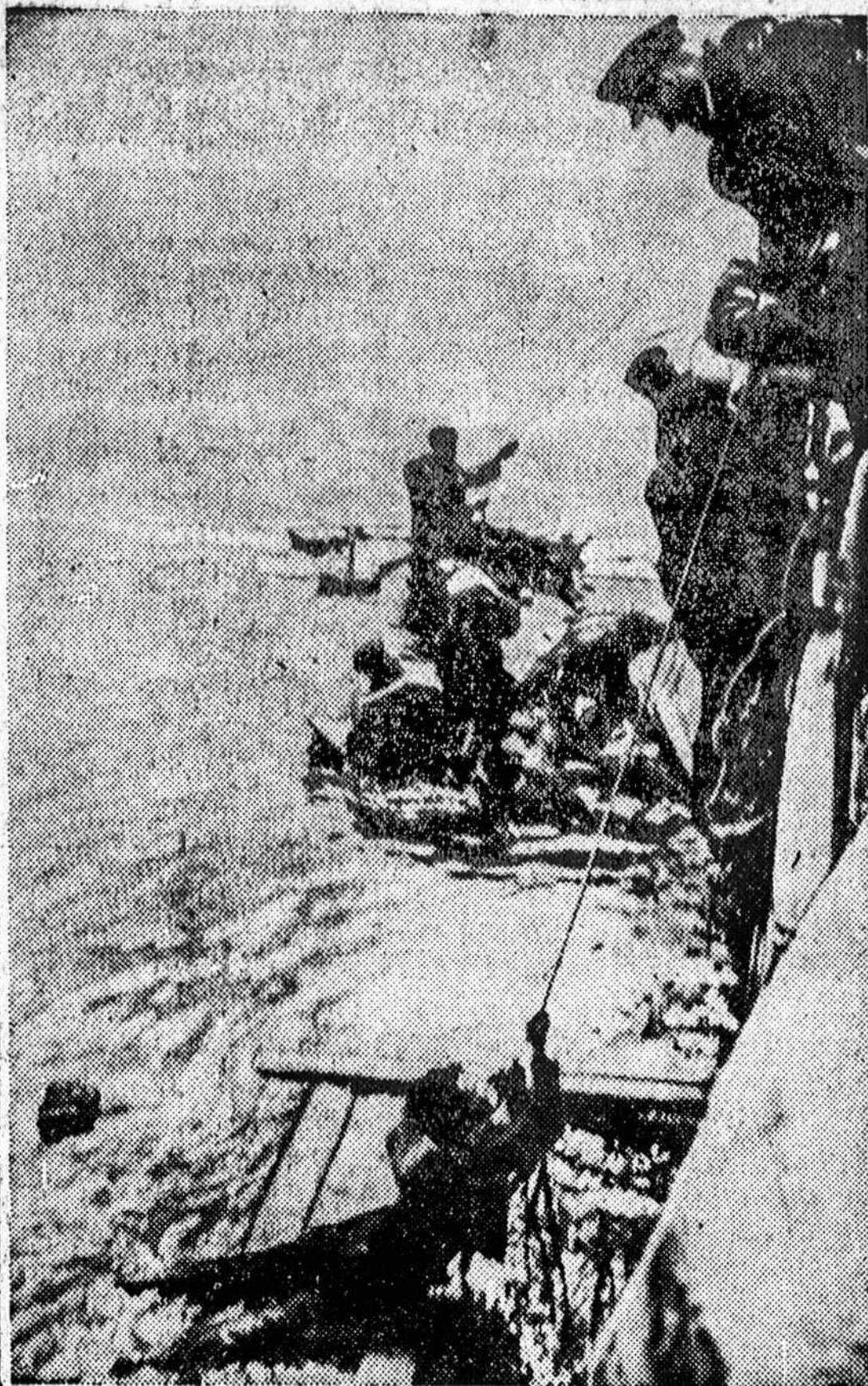
Norintieji padaryti pareiškimą apie pavardės paminymą turi atsikreipti į tarybos skyrius: 173 West Madison St., 1045 Lawrence Ave., 225 N. Pulaski Rr., 417 E. 47th St., ir 6856 S. Halsted St.

Nebutina, kad žmogus nuvyktų ten asmeniškai — galima parašyti raštu ir taryba prisiųs tam reikalui nustatytą blanką.

Sužeidė Septynis Vestuvinius

Ant vieškelio 34 prie Galesburgo, Ill., pereinamos savaitės pabaigoje septyni vestuvių eisenos nariai buvo sunkiai sužeisti, kai ten susikūlė du gana greitai važiuoją automobiliai.

Tarp sužeistųjų buvo ir jaunoji. Lenora Gustafson, iš Burlington, Iowa.

LAIMINGAI IŠGELBĖTI JUROJE. Rytinis Kanados uostas. Cenzūra praleido šį paveikslą, kuris parodo, kaip Kanados destrojeris gelbsti britų jūrininkus, kurių laivą vokiečiai torpėdavo.

Likvidavo Streiką E. St. Louise

1,190 Grįžta į Darbą.

Šiandien į darbą grįžta apie 1,190 darbininkų vietos Aluminium Ore Co., dirbtuvėje, kurie streikavo per paskutines penkias savaites.

William F. White, federalis darbo komisijonierius paskelbė, kad streiką pasiekė likviduoti derybomis. Jis būvo kilęs dėl algų ir darbo sąlygų. Šioje dirbtuvėje dirba nemažas skaičius East St. Louise ir kitų aplinkinių miestelių lietuvių.

Statys 10 Naujų Ramovių Valstijoje, Vieną Chicagoj

Vieną Statys ir Galvoj, Ill.

Illinois nacionalės gvardijos adjutant-generolas Leo Boyle praneša, kad Chicago netrukus susilauks dar vienos ramovės (armory), taipgi kad valstija statys devynias kitas kitose Illinois vietose. Chicago triobesiui pastatyti valstija išleis \$750,000.

Ramovės taipgi bus statomos Altone, East St. Louise, Joliet, Moline, Cacomb, Galvoje, Blomingtone, Paris, Springfielde ir Sterlingo mieste.

Jei Nenori Darbo Tai Nestok į Šiuos Mašinraščio Kursus

Jie vyksta Farragut mokykloj

Jeigu kas nenori gauti darbą, ai persėjami, kad jie nestotų į mašinraščio kursus Farragut High School patalpose, 2358 So. Christian Ave., kuriuos veda WPA Suaugusių Mokslinimo Programa.

W. H. McCullen, Cook apskrčio WPA menėdžeris vakar pareiškė, kad tų kursų studentai kasdien vis daugiau ir daugiau gauna darbus privatiniuose industrijoje.

Klasės yra duodamos už dyką ir jos laikomos kasdien išimant šeštadienius nuo 3 iki 5 val. p. p. Priimama visi norintieji sulaukę mažiausia 16 metų.

Atvyksta Kaubojai ir Laukiniai Galvijai Surengti "Rodeo"

Septyniasdešimt penki kaubojai, atstovaujanti Amerikos vakarų geriausios rodeo žvaigždės, ir 300 laukinių galvijų iš Montana ir Wyoming rančų, jau yra pakeliui į Chicago atidarymui Pulk. A. L. Gatewood'o "Skraidančių X" rodeo šeštadienį, gruodžio 7 d., Coliseum, 15th ir Wabash. Tai bus Amerikos didžiausias toks pastatymas, pilnas kaubojų ir triukų ir flirto su mirimi.

Rodeo rengėjai vakar pareiškė, kad Colseume bus 6,000 sėdynių tik po 25 centus. Rodeo tęsis iki gruodžio 15-tos imtinai.

Saint Louise Teisia Lingle'o Žmogžudį

Šiandien St. Louise, Missouri, prasideda kriminalė byla už žmogžudystę keliamą Leo Brothers'ui. Chicagiečiai jį atsimena kaip gengsterį, kuris 1930 metais nužudė reporterį Alfred'ą Jake Lingle, Illinois Central gelžkelio tunelyje, po Randolph gatvę.

Missouri valstija sako, kad 1929 metais Brothers nušovė St. Louise vieną John De Blasi, troko šoferį.

Apsivedė Ralph Jr., Shulmistraitė

Apsigyveno Marquette Parke

Martha Marie Shulmistras ir Stanley J. Ralph Jr., du veiklus jaunuoliai Padėkos D'enoj sukūrė naują lietuvių šeimą. Jų iškilmingos jungtuvės įvyko lietuvių Ziono Luteronų bažnyčioje, West Sidėj.

Pamergėmis buvo Eleanor Platkus ir Anna Jakaitis. Pabroliais — Robert Koscelnak ir John A. Shulmistras, jaunosios brolis. Jaunutė Patricia Taylor buvo gėlių mergaitė.

Ceremonijų metu solo pagiedojo Miss Margaret Anderson Vestuvinė puota įvyko Syrenos restorane.

Jaunoji porėlė apsigyveno nuosavame bute, 6704 South Artesian Ave. —Drgr.

KAROLIS POŽELA RISIS LIETUVIŲ AUDITORIJOJE

Ristynės Įvyks Gruodžio 6 d.

"Birutė" ir Miko Petrausko "Šienapiutė"

Sekmadienį, Gruodžio 8ta diena, po ilgo laikotarpio Chicago lietuvių vėl turės progą pamatyti birutiečius vaidinant "Šienapiutę", Lietuvių Auditorijoje.

Ši operetė yra viena iš gražiausių ir tipiškesnių iš mūsų taip nedidelio repertuaro grynai lietuviškų kurinių.

"Komp. Petras Sarpalius."

Taip. Mikas Petrauskas savo kuriniuose, ypatingai išsivijęs lietuviams paliko didelį kultūrinį turą, o tuo turto nemažą dalį sudarė operetė "Šienapiutė." Metų bėgyje — šios operetės muzika, kaip daugelis kitų branginančių originališkų kurinių pasimetė, taip kad liko tik viena kita diena iš originalio veikalo, bet dėka komp. Petro pasišventimo, geros muzikalės atminties ir gabumų, mes vėl turime "Šienapiutę" pailgintoj formoj.

"Šienapiovia ir Griebėjos"

Jums, kurie esat gimę ir augę Lietuvoje, šios operetės lietuviški vaizdai, primins tą malonų šienapiutės laikotarpį kada ant kiekveino ukio, ukelio, kaimo bernužčiai su zvangančiais dalgiais šieną pianti čjo, o merginos šienagriebėjos su skambančia daina jiems darbelį dirbti padėjo.

"Piršlys Atvažiuoja"

Šienapiutės perstatymo bėgyje, manau, atsilankusių vaizduote atsidengs viršelis atsiminimų skrynutės, kurioje kiekvienas turi sudėjęs savo gražiausius krašto ar jaunystės atsiminimus.

Ziūrėdami, atsiminsit netik senus laikus, bet ir visus tuos tradicinius lietuviškus papročius. O prisiminę žinau, kad kartu su birutiečiais norėsit eiti "piršlį karti".

B.

Skelbimai Naujienose duoda naudą dėlto, kad pačios Naujienos yra nandingos.

Po ilgų metų pertraukos Karolis Požėla ir vėl pasirodys su imtinėmis lietuvių kolonijoje. Šį kartą jis risis Bridgeporte, kur jam teko porą metų praleisti ir darbuotis atletikos klube. Tais laikais pusėtinai burs lietuvių buvo susidomėjęs sportu, o ypačiai ristynėmis.

Gruodžio 6 d. Karolis Požėla ir vėl pasirodys Bridgeporte, butent, Lietuvių Auditorijoje (3131 S. Halsted St.). Mat, ten yra rengiamos ristynės, kuriose ir Požėla dalyvaus. Su kuo jam teks rintis, apie tai bus pranešta vėliau.

Karolis Požėla apie penkerius metus praleido Europoje, kurią jis, kaip sakoma, išvažinėjo skersai ir išilgai. Ten jam teko dalyvauti imtynių turnamentuose ir laimėti Europos čempiono titulą. Pagaliau ten jis sutiko išgarsėjusį "Angelą", kurį jis atsivežė į Ameriką.

Chicagoje Požėla turi daugybę gerų draugų. Reikia tikėtis, kad gera dalis jų susirinks i Auditoriją pažiūrėti, ar Karolis tebėra toks pat "vijurkas", kokis jis buvo prieš dešimt metų, kada jis savo nepaprastu vikrumu stebino žiūrėtojus.

Dalyvaus ir Hans Steinke

Auditorijoje svarbiausioje poroje risis ir Hans Steinke. Prieš penkiolika metų Steinke ritosi Bridgeporte. Jis tada ką tik buvo atvykęs iš Europos. Daugelis jį atsimena kaip tikrą milžiną. O Steinke iš tiesų ir yra milžinas, — 6 pėdų ir 5 colių ugio. Jis yra vienas geriausių ristikų pasaulyje. New Yorko valstija jį laiko čempionu.

Be to, dalyvaus dar Frank Judson ir Steve Savage, — abu pirmos rūšies ristikai.

Ristynės rengia Tom Rolewicz, kuris daug prisidėjo prie imtynių sporto išpopuliarinimo tarp lietuvių.

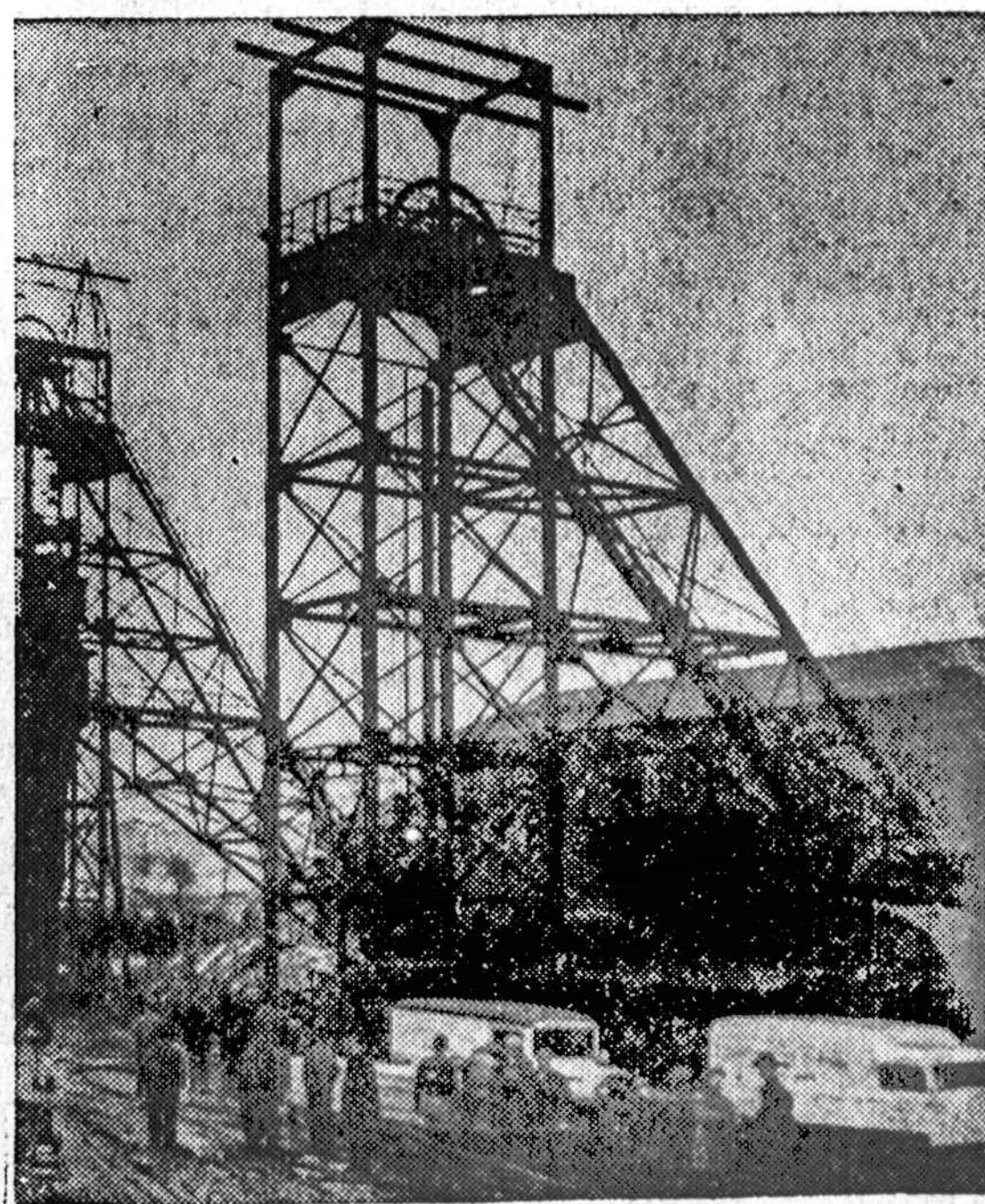
North Side'j irgi bus ristynės

Šiaurinėje miesto dalyje taip pat yra rengiamos ristynės: jos įvyks Belmont svetainėje (1651 W. Belmont Ave.) gruodžio 5 d. Vadinas, ketvirtadienio vakare.

To vakaro ristynėse dalyvaus irgi Karolis Požėla, Hans Steinke, italas Jimmy Opise, Felix Yakutis (jis risis su Steinke), Frank Judson ir kiti.

BUVUSIO UNIJOS LYDERIO VEDYBOS. Detroit, Mich. — Homer Martin, buvęs automobilių unijos lyderis, kuris vedė Vivian Fox, ilgametę savo sekretorę.

UZVERSTA 25 ANGLIAKASIAI. Cadiz, Ohio. — Vaizdelis parodo, kaip darbininkai deda pastangas išgelbėti 25 angliakasiaus, užverstus 46 pėdų gilumoj. Nelaimė įvyko dėl sprogimo. Ši kasykla yra moderniška, viskas joje mechanizuota ir skaitosi viena giliausių kasyklų visoje Ohio valstybėje.